

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Bakalářská práce

**Rozvoj volnočasového veřejného prostoru ve městě
Klatovy**

Michaela JÁNSKÁ

© 2024 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Michaela Jánská

Veřejná správa a regionální rozvoj – c.v. Klatovy

Název práce

Rozvoj volnočasového veřejného prostoru ve městě Klatovy

Název anglicky

Development of leisure public space in the city of Klatovy

Cíle práce

Cílem bakalářské práce je návrh možností rozvoje volnočasového veřejného prostoru ve městě Klatovy. Hlavní cíl bude podpořen dílčími cíli. První dílčí cíl bude identifikovat dosavadní rozvoj Mercandinových sadů z hlediska regionálního vývoje. Druhým dílčím cílem bude zjistit názory veřejnosti na možnosti volnočasového využití sadů. Dalším dílčím cílem bude zjistit vize aktérů na současné využívání a další revitalizaci Mercandinových sadů jako možnost rozvoje města.

Metodika

Teoretická část, charakteristika prostředí a analýza dosavadního rozvoje bude vycházet ze studia dokumentů. Terénní šetření bude naplněno kvantitativním šetřením mezi veřejností a kvalitativním sociologickým přístupem. Kvantitativní šetření bude provedeno pomocí dotazování mezi rezidenty. Kvalitativní šetření bude probíhat pomocí polostrukturovaných rozhovorů mezi aktéry rozvoje města. Výsledky budou zhodnoceny, diskutovány a bude stanoven závěr.

Doporučený rozsah práce

30-40 stran

Klíčová slova

rozvoj, region, revitalizace, Klatovy, regionální rozvoj, aktéři rozvoje

Doporučené zdroje informací

Bruce, S. Sociology: A Very Short Introduction. Oxford University Press, 2018. ISBN: 9780198822967.

DISMAN, M. Jak se vyrábí sociologická znalost: příručka pro uživatele. Praha: Karolinum, 2011. ISBN 978-80-246-1966-8.

JÁČ, I. Jedinečnost obce v regionu. Professional Publishing, 2010. ISBN 978-80-7431-038-6.

Tittelbachová, Š. Regionální průvodci a animátoři: nová šance pro cestovní ruch v Pošumaví. Klatovy: Úhlava, 2011. ISBN 978-80-903851-8-4.

WEINMANN, J. Zajímavosti z historie Klatov: od založení města až do konce roku 1939. Klatovy: Typos, 1997.

Wokoun, R. Regionální rozvoj: východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie programování. Praha: Linde, 2008. ISBN 978-80-7201-699-0.

Předběžný termín obhajoby

2023/24 LS – PEF

Vedoucí práce

Bc. Ing. Pavla Varvažovská, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra humanitních věd

Elektronicky schváleno dne 11. 3. 2024

prof. PhDr. Michal Lošťák, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 12. 3. 2024

doc. Ing. Tomáš Šubrt, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 13. 03. 2024

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Rozvoj volnočasového veřejného prostoru ve městě Klatovy" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Klatovech dne 15.03.2024

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala Bc. Ing. Pavle Varvažovské, Ph. D., vedoucí bakalářské práce, za cenné rady, věcné připomínky, dohled nad mojí bakalářskou prací a především čas, který mně a této práci věnovala. Dále bych ráda poděkovala mé rodině za trpělivost a velkou podporu při mém studiu.

Rozvoj volnočasového veřejného prostoru ve městě Klatovy

Abstrakt

Bakalářská práce se zabývá volnočasovým veřejným prostorem (Mercandinovými sady) ve městě Klatovy. Cílem této práce je návrh možností rozvoje tohoto volnočasového veřejného prostoru. Teoretická část práce se věnuje pojmům jako je region, regionální rozvoj a strategie regionálního rozvoje. V práci je také zmíněna Strategie rozvoje města Klatovy 2017 – 2025 s výhledem do r. 2030. Současně jsou zde představena specifika Plzeňského kraje, okresu Klatovy, a především obce Klatovy s jednotlivými etapami revitalizace Mercandinových sadů. Terénní šetření je naplněno kvantitativním šetřením mezi veřejností a kvalitativním sociologickým přístupem. Kvantitativní šetření je provedeno pomocí dotazování mezi občany města. Kvalitativní šetření naopak probíhá pomocí polostrukturovaných rozhovorů mezi aktéry rozvoje města. Po vyhodnocení dostupných informací a názorů respondentů lze konstatovat, že existuje značný zájem o rozvoj volnočasových aktivit a zlepšení veřejného prostoru ve městě Klatovy. Respondenti vyjádřili potřebu poskytnout různorodé aktivity pro všechny věkové skupiny obyvatel a zdůraznili důležitost modernizace veřejných prostorů a zelených ploch. Doporučení pro budoucí rozvoj zahrnuje kombinaci veřejných a soukromých zdrojů financování projektů, důraz na spolupráci mezi městem, podnikateli, občany, zapojení veřejnosti do plánování a realizace projektů od samého začátku. Klíčovými oblastmi pro zlepšení jsou zlepšení infrastruktury, rozšíření nabídky aktivit a posílení komunitního ducha ve městě. Výsledky této práce budou moci být použity jako podklad pro rozvoj volnočasových veřejných prostorů ve městech.

Klíčová slova: rozvoj, region, revitalizace, Klatovy, regionální rozvoj, aktéři rozvoje

Development of leisure public space in the city of Klatovy

Abstract

The bachelor thesis focuses on the public leisure space (Mercandin Gardens) in the city of Klatovy. The aim of this thesis is to propose options for the development of this public leisure space. The theoretical part of the thesis deals with concepts such as region, regional development, and regional development strategy. The thesis also mentions the City of Klatovy Development Strategy 2017 – 2025 with a perspective until 2030. At the same time, it introduces the specifics of the Plzeň Region, Klatovy District, and especially the municipality of Klatovy, with the individual stages of the revitalization of Mercandin Gardens. The field research is filled with quantitative research among the public and a qualitative sociological approach. The quantitative research is conducted through surveys among the city's residents. Conversely, qualitative research involves semi-structured interviews with stakeholders in the city's development. After evaluating the available information and respondents' opinions, it can be stated that there is considerable interest in the development of leisure activities and improvement of public spaces in Klatovy. Respondents expressed the need to provide diverse activities for all age groups and emphasized the importance of modernizing public spaces and green areas. Recommendations for future development include a combination of public and private financing sources for projects, emphasis on cooperation between the city, businesses, and citizens, and involving the public in the planning and implementation of projects from the very beginning. Key areas for improvement include infrastructure enhancement, expansion of activity offerings, and strengthening community spirit in the city. The results of this thesis can be used as a basis for the development of public leisure spaces in cities.

Keywords: development, region, revitalization, Klatovy, regional development, development actors

Obsah

1 Úvod	11
2 Cíl práce a metodika	13
2.1 Cíl práce	13
2.2 Metodika.....	13
3 Teoretická východiska	14
3.1 Region	14
3.1.1 Geografické hledisko	14
3.1.2 Funkční hledisko	16
3.1.3 Podle účelu.....	16
3.1.4 Na základě konzistentnosti uskutečněných aktivit	16
3.1.5 Podle ekonomické výkonnosti	17
3.1.6 Podle Zákona České republiky č. 248/2000 Sb.	17
3.1.7 Z pohledu regionální politiky Evropské unie.....	18
3.2 Regionální rozvoj	19
3.3 Strategie regionálního rozvoje	20
3.3.1 Strategie regionálního rozvoje v České republice	20
3.3.2 Strategie rozvoje města Klatovy 2017 – 2025 s výhledem do r. 2030	21
4 Charakteristika prostředí	21
4.1 Plzeňský kraj	21
4.2 Okres Klatovy	24
4.2.1 Obec Klatovy	25
5 Analýza dosavadního rozvoje Mercandinových sadů	26
5.1 I. etapa revitalizace Mercandinových sadů	26
5.2 II. etapa revitalizace Mercandinových sadů	27
5.3 III. etapa revitalizace Mercandinových sadů.....	29
6 Terénní šetření	31
6.1 Kvantitativní šetření	31
6.2 Kvalitativní šetření	39
6.2.1 Rozhovor s ředitelem pro volnočasové aktivity v Klatovech	39
6.2.2 Rozhovor s klatovským podnikatelem.....	40
6.2.3 Rozhovor s občankou města Klatov	41
7 Výsledky a diskuze	43
7.1 Výsledky kvantitativního šetření.....	43
7.2 Výsledky kvalitativního šetření.....	44

8 Závěr	45
9 Seznam použitých zdrojů	46
10 Seznam obrázků, tabulek, grafů a zkratk	48
10.1 Seznam obrázků	48
10.2 Seznam grafů.....	48
10.3 Seznam tabulek	48
10.4 Seznam zkratk	49
11 Přílohy	50

1 Úvod

Ve městě, jakožto centru společenského života a kulturního dění, zaujímají volnočasové aktivity zásadní roli v každodenním životě jeho obyvatel. Volný čas nabízí jedinečnou příležitost k odpočinku, rekreačnímu vyžití a rozvoji osobních zájmů a dovedností. Město poskytuje bohaté možnosti pro trávení volného času, ať už ve formě sportovních aktivit, kulturních událostí, společenských setkání nebo relaxace v přírodě. Rozmanitost volnočasových aktivit ve městě reflektuje různorodost zájmů a potřeb jeho obyvatel. Sportovní kluby, kulturní instituce, rekreační areály a veřejné prostory jsou místem setkávání a propojení lidí s různými zájmy a životními styly. Pro mnohé obyvatele je volný čas příležitostí k vývoji fyzické kondice, kreativity a sociální interakce. V rámci města existují různé iniciativy a programy zaměřené na podporu a rozvoj volnočasových aktivit. Tyto programy často reflektují potřeby a zájmy různých věkových skupin a sociálních vrstev obyvatelstva. Zároveň se město snaží vytvářet prostředí, které podněcuje aktivní a zdravý životní styl, ať už prostřednictvím investic do sportovních zařízení, kulturních akcí či zelených ploch. Volnočasové aktivity ve městě nejsou pouze prostředkem k individuálnímu rozvoji, ale také posilují společenskou soudržnost a identitu městského prostředí. Zapojení obyvatel do společných aktivit a událostí podporuje vznik komunitních vazeb a pocitu příslušnosti k místu, ve kterém žijí. Rozvoj volnočasového veřejného prostoru ve městě je klíčovým faktorem pro zlepšení kvality života obyvatel a celkového rozvoje města. Jedním z takových prostorů jsou i Mercandinovy sady v Klatovech, které představují důležitou součást veřejného života a kulturního dědictví tohoto regionu. Cílem této bakalářské práce je navrhnout možnosti rozvoje tohoto veřejného prostoru. Hlavní cíl práce je podpořen dvěma dílčími cíli, jejichž splnění přispěje k celkovému úspěchu práce. Pro dosažení těchto cílů je použita kombinace metod, která zahrnuje studium dokumentů týkajících se rozvoje veřejného prostoru, tak i terénní šetření. Terénní šetření je prováděno pomocí kombinace kvantitativních a kvalitativních metod. Výsledky šetření jsou vyhodnoceny a jsou navržena doporučení pro budoucí rozvoj a správu Mercandinových sadů. Po vyhodnocení dostupných informací a názorů respondentů lze konstatovat, že existuje značný zájem o rozvoj volnočasových aktivit a zlepšení veřejného prostoru ve městě Klatovy. Respondenti vyjádřili potřebu poskytnout různorodé aktivity pro všechny věkové skupiny obyvatel a zdůraznili důležitost modernizace veřejných prostorů a zelených ploch. Doporučení pro budoucí rozvoj zahrnuje kombinaci veřejných a soukromých zdrojů financování projektů, důraz na spolupráci mezi

městem, podnikateli a občany a zapojení veřejnosti do plánování a realizace projektů od samého začátku. Klíčovými oblastmi pro zlepšení jsou zlepšení infrastruktury, rozšíření nabídky aktivit, zajištění bezpečnosti a posílení komunitního ducha ve městě.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem bakalářské práce je návrh možností rozvoje volnočasového veřejného prostoru ve městě Klatovy. Hlavní cíl bude podpořen dílčími cíli. První dílčí cíl bude identifikovat dosavadní rozvoj Mercandinových sadů z hlediska regionálního vývoje. Druhým dílčím cílem bude zjistit názory veřejnosti na možnosti volnočasového využití sadů. Dalším dílčím cílem bude zjistit vize aktérů na současné využívání a další revitalizaci Mercandinových sadů jako možnost rozvoje města.

2.2 Metodika

Teoretická část, charakteristika prostředí a analýza dosavadního rozvoje bude vycházet ze studia dokumentů. Terénní šetření bude naplněno kvantitativním šetřením mezi veřejností a kvalitativním sociologickým přístupem. Kvantitativní šetření bude provedeno pomocí dotazování mezi rezidenty. Kvalitativní šetření bude probíhat pomocí polostrukturovaných rozhovorů mezi aktéry rozvoje města. Výsledky budou zhodnoceny, diskutovány a bude stanoven závěr.

3 Teoretická východiska

3.1 Region

Definovat region je celkem obtížné, můžeme jej rozdělit do několika kategorií.

3.1.1 Geografické hledisko

Z geografické perspektivy lze region definovat jako určitou oblast, která je charakterizována kombinací přírodních a socioekonomických prvků a propojení, jež formují prostorovou strukturu s interními vazbami. Tyto prvky jsou specifické svým charakterem, umístěním, uspořádáním a integrací, čímž se dané území odlišuje od okolních oblastí. V historii geografie, zejména v 18. a 19. století, byl region klasifikován do dvou kategorií: přirozený region, který vycházel z geografických charakteristik, a umělý region, jehož hranice byly stanoveny lidskou intervencí, jako jsou například etnické, ekonomické či politické hranice. V dnešní době je přirozený region definován jako prostorově propojená oblast, kde se odehrává rozdělení funkcí mezi centrem a okolím. Avšak je důležité si uvědomit, že územní celky, jinak řečeno regiony, nejsou zcela izolované. Klíčovými funkčními vazbami v regionu jsou cesty do práce, do školy, na nákupy a k zajištění služeb. Ekonomické procesy vykazují vysokou míru územní koncentrace kvůli využívání výhod aglomerace ve srovnání s distribucí populace. Tento jev vede k vytvoření funkčního vztahu mezi centrem regionu (jádreem) a jeho okolím. Přirozené regiony uvnitř státu se významně liší ve velikosti populace, což je především důsledek rozdílné velikosti a významu jejich center. Dojíždění do práce je ovšem poměrně omezeno, zejména co se týče vzdálenosti. Většina zaměstnanců v České republice dojíždí do center, která jsou vzdálená nejvýše 30-50 km od jejich místa bydliště. Denní dojíždění na větší vzdálenosti již z pohledu dojíždějících ztrácí ekonomický i praktický smysl. Tento jev ovlivňuje rovněž kvalita dopravní infrastruktury. V reálném životě se vyskytují i další funkce, které propojují obyvatelstvo a sociální a ekonomické procesy v daném území. Při studiu rozdílů regionálního rozvoje je však vždy nezbytné zohlednit, na jaké geografické úrovni se provádí srovnání – zda na mikroregionální, mezoregionální nebo makroregionální úrovni. Je klíčové brát v potaz tuto hierarchii geografických rovin, aby bylo možné správně porozumět specifickým faktorům, které ovlivňují diferenciaci a rozvoj jednotlivých oblastí. Každá úroveň může mít své vlastní charakteristiky a dynamiku, které mohou hrát klíčovou roli při plánování a realizaci regionálních politik a opatření. (Jáč a kol., 2010, s. 14)

3.1.1.1 Mikroregion

Mikroregion představuje kompaktní územní jednotku, která často vzniká skrze dobrovolné spojení několika obcí, které sdílejí společné cíle v oblasti ekonomického, kulturního a sociálního rozvoje. Tyto obce se spojují s cílem koordinovat své aktivity a zdroje, aby dosáhly vzájemného prospěchu a zlepšily kvalitu života svých obyvatel. V kontextu České republiky můžeme mikroregiony vnímat jako nástupnické úrovně dřívějších okresů, které se zaměřují na podporu a rozvoj specifických lokálních potřeb a zájmů. Tato úroveň správy umožňuje efektivní řešení místních problémů a realizaci projektů s přímým dopadem na život občanů v daném regionu. Mikroregiony tak představují důležitou součást územní správy, která podporuje spolupráci a synergii mezi sousedními obcemi. (Jáč a kol., 2010, s. 14, 15)

3.1.1.2 Mezuregion

Mezuregiony jsou charakterizovány rozsáhlejšími funkčními vztahy, jako je dojíždění do škol vyššího stupně, hledání specifických služeb nebo institucí vyšší úrovně (například vysoké školy, kulturní zařízení, specializované obchody a služby atd.). Tyto vztahy odrážejí širší spektrum potřeb a aktivit, které obyvatelé daného území vyhledávají a využívají ve svém každodenním životě. Mezuregiony hrají významnou roli také v dodavatelsko-odběratelských vztazích, kde se vytvářejí síťové spojení mezi různými ekonomickými subjekty. V České republice odpovídají této úrovni zhruba vyšší územní samosprávné celky, které slouží jako platforma pro koordinaci a spolupráci mezi obcemi a městy v rámci daného regionu. Těmto mezuregionům je přidělen významný úkol ve vedení a podpoře místního rozvoje, a to prostřednictvím strategického plánování, společných projektů a sdílených zdrojů. Jsou tak důležitým prostředkem pro zlepšení kvality života obyvatel a posílení ekonomické vitality daného regionu. (Jáč a kol., 2010, s. 15)

3.1.1.3 Makroregion

Obecně se jedná o region širokého rozsahu. V menších státech jako je Česká republika se tento region zpravidla shoduje s celým státem. Větší státy obvykle disponují vnitřním členěním na více makroregionů. V případě makroregionů se objevují velmi rozmanité funkční vztahy a také důležité společné charakteristiky – jako je sdílený jazyk, historické, sociální a kulturní aspekty. (Jáč a kol., 2010, s. 15)

3.1.2 Funkční hledisko

Z funkční perspektivy se mluví o tzv. funkčních regionech, které vznikají v důsledku propojení mezi místem bydliště a pracovištěm obyvatel. Klíčovým prvkem je jejich propojenost prostřednictvím sítí, což zahrnuje dopravní infrastrukturu jako jsou silnice, vodní cesty a případně letecké spojení. Tento přístup umožňuje vznik synergických efektů a prostřednictvím interakcí mezi těmito sítěmi se vytvářejí podmínky pro vyšší kvalitu regionálního prostředí. Modernější definice funkčního hlediska zdůrazňuje také roli sítí a společných zájmů, které charakterizují daný region. Pod "zájmy" se rozumějí sdílené cíle obyvatel, jako je rozvoj pracovních příležitostí, kulturních aktivit a zachování regionální identity a specifického společenského života. Důraz je také kladen na snahu o udržitelné životní prostředí a kvalitu života v regionu. (Jáč a kol., 2010, s. 15)

3.1.3 Podle účelu

Podle účelu dělíme regiony na administrativní a účelové. Administrativní regiony jsou definovány pro potřeby organizace a provádění veřejné správy, což zahrnuje státní instituce a územní samosprávu. Z praktických důvodů je často požadována jejich podobná velikost, což vede k vytvoření umělých regionů, které ne vždy přesně odpovídají skutečným procesům a vztahům v daném území.

Okresy, kraje a regiony soudržnosti jsou všechny příklady administrativního, tedy úředně definovaného členění, které se může různě lišit od přirozených regionů. Pro zajištění stabilního rozvoje těchto administrativních regionů je důležitá jejich stabilita a stálost v čase. V rámci územní správy existují hierarchické vztahy mezi těmito administrativními jednotkami.

Účelové regiony jsou vytvářeny k řešení specifických problémů, jako je ekonomická nerovnováha, ochrana životního prostředí nebo péče o přírodní lokality. Příklady takových regionů zahrnují přírodní rezervace, chráněné krajinné oblasti, národní parky a speciální hospodářské zóny. Pro koordinaci aktivit v těchto účelových regionech jsou často zřizovány speciální orgány. Tyto regiony nemusí být trvale ustaveny a jejich existence může být podmíněna konkrétními potřebami a cíli. (Jáč a kol., 2010, s. 15)

3.1.4 Na základě konzistentnosti uskutečněných aktivit

Na základě konzistence prováděných aktivit rozdělujeme regiony na homogenní a heterogenní.

Homogenní regiony vykazují jednotnost vzhledem k určitým vybraným kritériím. Tato kritéria mohou zahrnovat geografické charakteristiky, jako je reliéf terénu, převažující typ vegetace nebo klimatické podmínky. Výběr přírodních charakteristik umožňuje vytvoření soustavy regionů, které nemusí být dlouhodobě měněny vzhledem k jejich ekonomickému využití. Například regiony určené pro těžbu, zemědělství nebo rekreaci.

Heterogenní regiony jsou charakterizovány propojením různě velkých územních jednotek, které se liší zejména úrovní občanského a technického vybavení. Tyto regiony jsou navíc vzájemně provázány určitými intenzivními a specificky charakterizovanými vztahy. To znamená, že jsou závislé na sobě navzájem a existuje mezi nimi vzájemná interakce. (Jáč a kol., 2010, s. 16)

3.1.5 Podle ekonomické výkonnosti

Podle ekonomické výkonnosti můžeme regiony klasifikovat jako růstové (rozvíjející se), stagnující a problémové. Růstové regiony se vyznačují zejména budováním nových výrobních odvětví nebo poskytováním nových služeb. Obvykle rostou díky přirozenému přírůstku obyvatel a migraci. Tyto regiony jsou atraktivní pro podnikatelské aktivity, protože nabízejí nejlepší podmínky a příležitosti pro rozvoj nových podnikatelských projektů, zejména pro malé a střední podniky.

Stagnující regiony jsou takové, kde nedochází k výrazným ekonomickým změnám. Naopak problémové regiony mají dlouhodobě nízkou ekonomickou výkonnost. Často se snižuje počet obyvatel a zhoršuje se jejich kvalifikační struktura. Tato kategorie zahrnuje regiony postižené strukturálními otřesy, které vedou k útlumu výrobních podniků a celých průmyslových odvětví. (Jáč a kol., 2010, s. 16)

3.1.6 Podle Zákona České republiky č. 248/2000 Sb.

Podle Zákona České republiky č. 248/2000 Sb., který se zabývá podporou regionálního rozvoje s ohledem na potřebu soustředěné pomoci, jsou regiony rozděleny do čtyř kategorií: strukturálně postižené regiony, hospodářsky slabé regiony, venkovské regiony a ostatní regiony.

Strukturálně postižené regiony představují oblasti, které trpí hlubšími ekonomickými nerovnováhami způsobenými strukturou své ekonomiky a obyvatelstva. Jejich stav je charakterizován především vysokou mírou nezaměstnanosti, nízkým podílem pracovních míst v průmyslu a omezením v rozsahu a významu odvětví průmyslu.

Hospodářsky slabé regiony vykazují nízký ekonomický výkon, což se projevuje nízkými příjmy a omezenou kupní silou obyvatelstva. Tyto oblasti mají často podprůměrné vybavení výrobními faktory nebo jsou nedostatečně využity.

Venkovské regiony se vyznačují nízkou hustotou osídlení, poklesem počtu obyvatel a vysokým podílem zaměstnanosti v zemědělství.

Ostatní regiony jsou ty, které vyžadují podporu z jiných důvodů. Patří sem především pohraniční oblasti, bývalé vojenské zóny, oblasti postižené živelnými katastrofami nebo místa s vysokou mírou nezaměstnanosti. Strukturálně postižené regiony jsou pak specifickým typem těchto oblastí. (Jáč a kol., 2010, s. 16, 17)

3.1.7 Z pohledu regionální politiky Evropské unie

V rámci regionální politiky Evropské unie rozdělujeme regiony do dvou hlavních kategorií: NUTS ⁽¹⁾ a Euroregiony.

NUTS jsou součástí systému jednotné struktury územních jednotek, který zavádí Evropský statistický úřad (Eurostat) s cílem sledovat a analyzovat sociální a ekonomickou situaci v jednotlivých regionech. Tyto jednotky mohou zahrnovat jednu nebo více územně správních jednotek v rámci daného státu. Rozdělují se na několik úrovní:

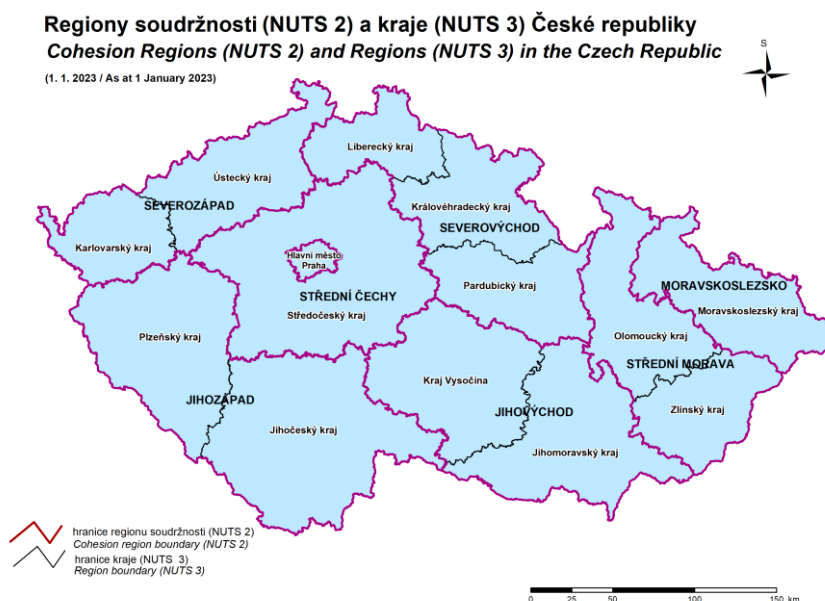
- NUTS I: Území státu (např. celá Česká republika)
- NUTS II: Větší územní celky (v ČR např. regiony soudržnosti, celkem 8)
- NUTS III: Kraje (v ČR 14)
- NUTS IV (LAU 1): Okresy (v ČR 77)
- NUTS V (LAU 2): Obce (v ČR 6249)

„Nomenklatura územních statistických jednotek (NUTS) je klasifikace, která představuje země Evropské unie (EU). Vychází v intervalech několika let a je organizován v hierarchickém systému, kde jsou geografické oblasti rozděleny podle velikosti populace. Kromě NUTS existuje ještě další členitá úroveň hierarchie nazvaná Místní správní jednotky (LAU), jejíž údaje jsou každoročně aktualizovány členskými státy EU.“⁽²⁾

¹ NUTS (z francouzského slova „La nomenclature des unitesterritoriales statistice“ – v překladu to znamená: Nomenklatura územních statistických jednotek)

² SCOPUS: Wilke A a Ngonga N, LauNuts: A Knowledge Graph to Identify and Compare Geographic Regions in the European Union, 2023, ISBN: 978-303133454-2

Obrázek 1 Mapa ČR dle NUTS

Zdroj: <https://www.czso.cz/csu/czso/regiony-soudrznosti-nuts-2-a-kraje-nuts-3-ceske-republiky>

Euroregiony představují formu nejkompexnější přeshraniční spolupráce mezi místními nebo regionálními samosprávami, která je institucionálně koordinována. Tyto euroregiony nejsou omezeny pouze na země Evropské unie, ale mohou zahrnovat i členské a nečlenské země. Jejich vznik byl motivován snahou o efektivní řešení specifických problémů, které vyplývají z okrajového postavení příhraničních oblastí pro běžný život obyvatel. Finanční podpora pro tyto projekty je získávána z programů Evropské unie. Primárním cílem euroregionů bylo původně posílení hospodářské spolupráce, ale dnes se zaměřují i na kulturní a společenskou integraci. Spolupráce přes hranice probíhá především v oblasti ochrany životního prostředí, územního plánování, rozvoje dopravní infrastruktury, cestovního ruchu a ekonomického rozvoje. Kromě toho se snaží o podporu rozvoje zaostávajících oblastí a propagaci kulturní výměny, a také o koordinaci správy urbanizovaných oblastí na obou stranách hranic. (Jáč a kol., 2010, s. 17)

3.2 Regionální rozvoj

Pojem regionálního rozvoje má širokou škálu definic a interpretací. Někteří autoři jej řadí do dvou základních rovin: praktické a akademické

V rámci praktického přístupu je regionální rozvoj chápán jako zvýšení a efektivnější využívání potenciálu konkrétního území, které je systematicky definováno

a optimalizováno pro sociálně-ekonomické aktivity a využití přírodních zdrojů. Tento přístup obvykle využívá různé ekonomické a sociální ukazatele, jako je například hrubý domácí produkt, míra nezaměstnanosti nebo demografická struktura.

Akademický pohled na regionální rozvoj spočívá v aplikaci různých vědních oborů, především ekonomie, geografie a sociologie, k analýze jevů, procesů a vztahů v konkrétním území ovlivněných přírodními, ekonomickými a sociálními faktory. Tento přístup se zaměřuje na hledání příčinných souvislostí, rozmístování ekonomických aktivit, nerovnoměrné osídlení území a vyvíjení nástrojů pro ovlivňování těchto procesů. (Wokoun a kol., 2008, s. 11).

3.3 Strategie regionálního rozvoje

Historie regionální politiky a rozvoje v České republice není příliš dlouhá. Před rokem 1989 byla oblast regionalistiky v podstatě opomíjena. Až na počátku 90. let začala regionální politika nabírat na významu, přičemž skutečný rozmach nastal až po vstupu České republiky do Evropské unie v roce 2004. S tímto vstupem se otevřely možnosti čerpat finanční prostředky ze strukturálních fondů EU, což přispělo k podpoře regionálního rozvoje v zemi. Před zaměřením se na historii a impulsy vedoucí ke vzniku regionální politiky, je důležité definovat samotný pojem regionální politika. Tato definice v průběhu času neustále evoluje a liší se podle jednotlivých autorů. Kvůli rozsáhlosti této problematiky je obtížné přesně popsat podstatu a obsah regionální politiky. Regionální politika, jak na teoretické, tak praktické úrovni, vychází z poznatků různých vědních disciplín, jako je ekonomie, geografie, demografie, veřejná a sociální politika, právo nebo politologie. Tato multidisciplinární povaha regionální politiky umožňuje širokou škálu analytických a implementačních metod, ale zároveň může vést k jednoduchému zjednodušení při snaze o komplexní pohled. (Jáč a kol, 2010, s. 39)

3.3.1 Strategie regionálního rozvoje v České republice

Zákon č. 248/2000 Sb. obsahuje legislativní základ pro Strategii regionálního rozvoje, která je detailně popsána v §5. Tato strategie zahrnuje analýzu současného stavu regionálního rozvoje, identifikaci silných a slabých stránek jednotlivých krajů a okresů, stanovení strategických cílů pro regionální rozvoj v České republice, definici regionů, které mají získat podporu ze strany státu, a doporučení pro státní úřady a kraje ohledně prioritních oblastí rozvoje v jejich pravomoci. Tuto strategii schvaluje vláda na návrh Ministerstva pro místní rozvoj. Jejím cílem je definovat regiony, které budou prioritně podporovány státem

v daném období (Jáč a kolektiv, 2010, s. 45). Cílem Strategie regionálního rozvoje ČR pro období 2021+ je identifikovat klíčové tematické oblasti, ve kterých je nezbytný či preferovaný územně specifický přístup. Současně se má stanovit široká škála různorodých intervencí, které by měly být realizovány v jednotlivých regionech, a to s cílem posílit jejich územní konkurenceschopnost, snížit regionální disparitu a nalézt udržitelná řešení pro podporu rozvoje území. (mmr.gov.cz/cz//strategie-regionalniho-rozvoje-cr-2021)

3.3.2 Strategie rozvoje města Klatovy 2017 – 2025 s výhledem do r. 2030

Strategický plán rozvoje města Klatov je dlouhodobý strategický dokument, který má za cíl nastínit vizi budoucího směřování města, stanovit klíčové cíle, priority a konkrétní opatření pro podporu jeho rozvoje. Dokument je platný pro období od roku 2017 do 2025 s výhledem do roku 2030. Byl vytvořen v souladu s doporučeními pro tvorbu strategických dokumentů, jako jsou Metodika tvorby veřejných strategií a Metodika tvorby programů rozvoje obcí, a vychází z dlouholetých zkušeností města s procesem strategického plánování a předchozích strategických dokumentů. Strategický plán je strukturován do několika částí, zahrnujících analytickou část, budoucí rozvojovou strategii, vizi do roku 2030 a akční plán pro nejbližší období. Jeho tvorbu podpořila společnost KPMG ČR, s.r.o. ve spolupráci se zástupci města Klatovy. (klatovy.cz/mukt/strategierozvoje.asp)

4 Charakteristika prostředí

4.1 Plzeňský kraj

Tabulka 1 Srovnávací ukazatele mezi vybranými kraji

Ukazatele k 31.12.2022	Měřicí jednotka	Středočeský kraj	Plzeňský kraj	Jihočeský kraj
Rozloha	km ²	10 928,5	7 649,0	10 058,0
Počet obcí		1 144	501	624
Počet obyvatel	osoby	1 439 391	605 388	652 303
Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele	Kč	557 641	553 512	480 506
Obecná míra nezaměstnanosti	%	1,2	2,1	1,4

Zdroj: vlastní zpracování, ČSÚ 2024

Plzeňský kraj se nachází na jihozápadě České republiky. Na západě hraničí s Německem (Bavorskem), na severozápadě sousedí s Karlovarským krajem, na severovýchodě se Středočeským krajem a na jihovýchodě s krajem Jihočeským. S rozlohou 7 649 km² je třetím největším krajem v České republice, ale pokud jde o počet obyvatel, je až na osmém místě. Sedm okresů kraje (Domažlice, Klatovy, Plzeň-město, Plzeň-jih, Plzeň-sever, Rokycany a Tachov) se výrazně liší svým krajinářským charakterem, počtem obyvatel, ekonomickým potenciálem a hustotou osídlení. Přírodní podmínky jsou rozmanité, především díky reliéfu kraje. Geograficky lze Plzeňský kraj rozdělit do několika oblastí: Plzeňská pahorkatina, část Brdské vrchoviny, Český les a část Šumavy. Podmínky se v různých částech kraje liší, zejména co se týče klimatu, geologie a hydrologie. V Plzeňském kraji se soustřeďují zásoby nerostných surovin, které jsou důležité pro rozvoj průmyslu, zejména do vnitrozemských oblastí Plzně. Tyto zásoby zahrnují černé uhlí, žáruvzdorné a keramické jíly a stavební kámen. Zemědělství má v kraji příznivé podmínky, s téměř polovinou plochy využívané pro zemědělskou půdu, převážně ornou. Lesní hospodářství je podporováno dostatečnými zdroji dřeva, a lesy pokrývají přes 40% rozlohy kraje. Zejména díky Šumavě, zaujímá Plzeňský kraj 4. místo v těžbě dřeva jehličnatých stromů mezi kraji. Českou republikou je životní prostředí v Plzeňském kraji obecně hodnoceno příznivě. Emise znečišťujících látek jsou díky Šumavě nižší, než je průměr České republiky, avšak okolí Plzně je extrémně narušeno vysokou koncentrací průmyslu a silniční dopravou. Kraj je bohatý na chráněná území, jako jsou národní parky a chráněné krajinné oblasti, které chrání přírodní bohatství, zejména na Šumavě. Zabezpečování chodu ochrany přírody na Šumavě má na starosti NP a CHKO Šumava. V Plzeňském kraji se vyskytuje celkem 202 zvláště chráněných území. Z celkového počtu je 5 chráněných krajinných oblastí (Šumava, Brdy, Český les, Křivoklátsko a Slavkovský les). Dopravní infrastruktura zahrnuje rozsáhlou síť silnic a dálnic, celkový počet je 5 137,4 km. V Plzeňském kraji se nacházejí také železniční tratě, které propojují nejen krajská města. Délka železničních tratí k 31.12.2022 činí 725, 4 km. Pro Plzeňský kraj je charakteristické vysoké množství menších sídel s nerovnoměrným rozložením. Chybí zde středně velká města, což činí strukturu středisek v porovnání s celou Českou republikou neobvyklou. Naproti tomu město Plzeň, s populací 181 240 obyvatel, představuje kontrast k těmto menším sídlům a je druhým nejvýznamnějším městem v Čechách hned po Praze. Celkem se v Plzeňském kraji nachází 57 měst, v nichž žije 404 064 obyvatel, což tvoří 66,7 % z celkové populace kraje. Dnem 1. 1. 2003 vyšel v účinnost zákon č. 314/2002 Sb., dle kterého byla Česká republika administrativně rozdělena do 205 správních obvodů obcí

s rozšířenou působností. Plzeňský kraj byl rozdělen do 15 správních obvodů obcí s rozšířenou působností (ORP) a 35 správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem (POU). Plzeňský kraj, s počtem obyvatel 605 388, je tzv. osmým nejlidnatějším krajem v České republice, a také třetím nejřidčeji zalidněným krajem. V Plzeňském kraji je vysoký podíl staršího obyvatelstva, což je patrné z indexu stárí. Nejstarší obyvatelé žijí v okrese Klatovy. Podíl na celkovém hrubém domácím produktu v běžných cenách v roce 2022 představoval 4,8 %. V přepočtu na jednoho obyvatele tj. 553.512,00 Kč. Mezi kraji se Plzeňský kraj umístil na čtvrtém místě. V rámci České republiky má Plzeňský kraj velké množství významných podniků, mezi nejvýznamnější patří:

Významné potravinářské podniky:

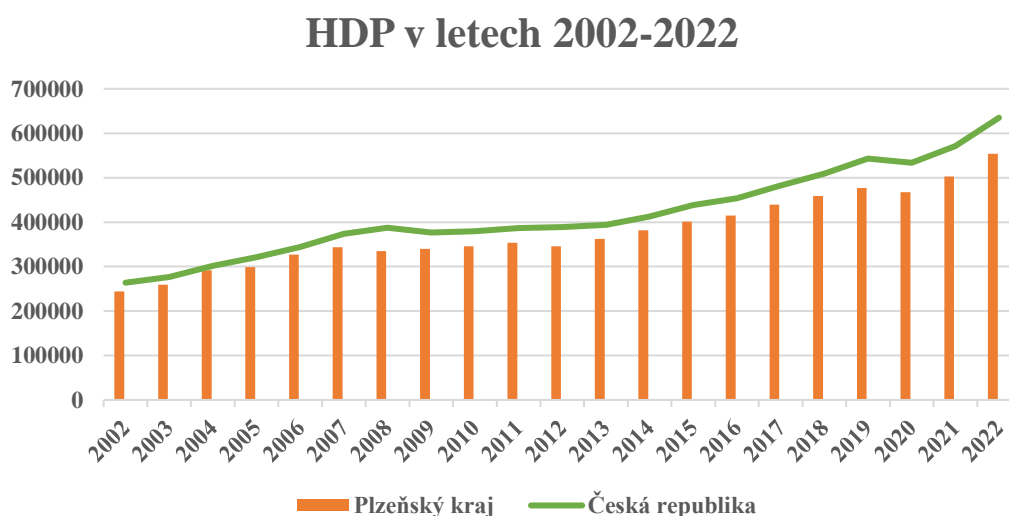
- Plzeňský Prazdroj a.s. (výrobce piva),
- STOCK Plzeň-Božkov s.r.o. (výrobce lihovin),
- BOHEMIA SEKT (producent vína).

Významné průmyslové podniky:

- Škoda (klasická i jaderná energetika a petrochemie),
- DIOSS Nýřany a.s. (výrobky z plechů a trubek),
- OKULA Nýrsko a.s. (výroba brýlových obrouček),
- LASSELSBERGER, s.r.o. (keramický průmysl).

V celorepublikovém průměru je Plzeňský kraj oblastí s nižším podílem nezaměstnaných, je na celkovém třetím místě 2,94 %. (<https://www.czso.cz/plzensky-kraj>)

Graf 1 Srovnání HDP Plzeňského kraje s HDP České republiky

Zdroj: vlastní zpracování, ČSÚ 2024

4.2 Okres Klatovy

Tabulka 2 Ukazatele okres Klatovy

Rozloha okresu	1 946 km ²
Počet obcí	94
Počet obyvatel	86 853
Počet žen	44 094
Počet mužů	42 759

Zdroj: vlastní zpracování, ČSÚ 2024

Okres Klatovy se nachází mezi příhraničními okresy České republiky. Na jeho severu a západě sousedí s okresy Plzeň-jih a Domažlice, na východě s okresy Strakonice a Prachatice a na jihu tvoří hranici okresu s Německem o délce 70 km. S rozlohou 1 945,7 km² představuje okres Klatovy 25,4 % celkové rozlohy Plzeňského kraje a je jeho největším okresem. Hustota obyvatelstva k 31. 12. 2022 činila 44,6 obyvatel na 1 km², čímž se stává druhým nejméně osídleným okresem v Plzeňském kraji ihned po tachovském okrese. V okrese Klatovy se nachází tři správní obvody obcí s rozšířenou působností (SO ORP): Horažďovice, Klatovy a Sušice. Dále zahrnuje 6 správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem (SO POÚ): Horažďovice, Klatovy, Nýrsko, Plánice, Sušice a Kašperské Hory. Celkem do okresu Klatovy patří 94 obcí, což představuje 18,8 % všech obcí v Plzeňském kraji. V oblasti životního prostředí patří okres Klatovy k nejlepším v kraji. Jižní polovina území, především Šumava, patří k nejkvalitnějším oblastem České republiky. Okres Klatovy se z velké části skládá z kvalitní zemědělské půdy. Z velké části se zde pěstuje pšenice a ječmen, přičemž v posledních desetiletích došlo k nárůstu plochy se řepkou. Kromě toho zde probíhá i pěstování brambor, jak konzumních, tak průmyslových. Co se týče živočišné výroby, zaměřuje se především na chov skotu, a dochází k rozšíření chovu ovcí a koz. Železniční síť v okrese Klatovy je řídká. Velká část území Šumavy, konkrétně Hartmanice a Kašperské Hory, není železničně propojena. Hlavní železniční trať prochází trať Plzeň-Klatovy-Železná Ruda. Vedle toho je zde i trať Plzeň-České Budějovice a vedlejší trať Horažďovice-Klatovy-Domažlice. Ve městě Železná Ruda je dokonce železniční celní přechod s Německem. Co se týče silniční sítě, ta nenaplnuje požadované technické parametry pro automobilovou dopravu. Celková délka silniční a dálniční sítě bez místních komunikací k 1. 1. 2023 činila 1 135,6 km. Okres Klatovy je druhým nejlidnatějším okresem v PK s počtem 86 853 obyvatel, a zároveň

město Klatovy je největším a zároveň nejlidnatějším městem okresu. Pokud jde o demografickou strukturu, okres Klatovy má nejvyšší průměrný věk ze všech okresů v Plzeňském kraji. Ke konci roku 2022 dosáhl průměrný věk obyvatel 44,1 let, což odpovídá indexu stáří ve výši 153,0, což je opět nejvyšší hodnota v kraji. Meziročně došlo k nárůstu počtu dětí ve věku 0–14 let o 3,1 %, počtu lidí v produktivním věku (15–64 let) o 2,7 % a počtu osob ve věku 65 let a více o 2,1 %. Úřad práce evidoval ke konci roku 2022 1 836 uchazečů o zaměstnání, přičemž na jedno pracovní místo připadlo průměrně 0,8 uchazeče. Podíl nezaměstnaných osob činil 3,14 %, což je čtvrtá nejnižší hodnota v kraji. V okrese je provozováno 42 mateřských škol, 44 základních škol, 2 gymnázia, 5 středních škol a 3 střední školy s nástavbovým studiem. Okres Klatovy je vyhledávanou rekreační oblastí s atraktivitou především pro Šumavu, její podhůří a města Sušice a Klatovy. Možnosti rekreace u vody zde nabízejí například povodí Otavy a rybníky Hnačov a Valcha. (<https://www.czso.cz//klatovy1>)

4.2.1 Obec Klatovy

Tabulka 3 Ukazatele obec Klatovy

Kraj	Plzeňský
Okres	Klatovy
Počet obyvatel	22 496
Průměrný věk obyvatel	44,6
Počet žen	11 784
Průměrný věk žen	46,2
Počet mužů	10 712
Průměrný věk mužů	42,8
Celková výměra v ha	8 085,12
Zemědělská činnost	230 podniků
Průmyslová činnost	616 podniků
Stavebnická činnost	415 podniků
Obchodní činnost	888 podniků
Kulturní a zábavní činnost	186 podniků

Zdroj: vlastní zpracování, ČSÚ 2024

Klatovy, královské město, byly založeny Přemyslem Otakarem II. v roce 1260. Klatovy najdeme jihozápadně od Plzně. Geograficky se nacházejí na soutoku řek Otavy a Úhlavy, což vytváří scenérii bohatou na přírodní krásy a rekreační možnosti. Město je obklopeno malebnou krajinou, která nabízí řadu turistických a outdoorových aktivit. Klatovy mají výhodnou polohu v blízkosti Národního parku Šumava, což je oblíbená destinace pro milovníky přírody, turisty a sportovce. Nachází se zde velké množství

historických památek: Katakomy, Barokní lékárna U Bílého jednorožce, Jezuitský kostel Neposkvrněného početí Panny Marie a sv. Ignáce, největší dominantou Klatov je zajisté Černá Věž, která měří 81,6 metrů. Klatovy jsou místem pro volnočasové aktivity. Mezi největší centrum dění patří zajisté Mercandinovy sady s kolonádou. (Tittelbachová a kol. 2011. s 58)

4.2.1.1 Mercandinovy sady

Mercandinovy sady, známé jako největší a nejstarší městské sady v Klatovech, mají v místní komunitě dlouhou a bohatou historii. Jejich založení v 19. století bylo důležitým milníkem ve vývoji města a dodnes zůstávají oblíbeným místem pro obyvatele a návštěvníky. Nedávná revitalizace těchto sadů přinesla nový život do tohoto veřejného prostranství a posílila jeho bezpečnost a přitažlivost.

5 Analýza dosavadního rozvoje Mercandinových sadů

5.1 I. etapa revitalizace Mercandinových sadů

První etapa započala kácením stromů, jejichž stav vylučoval setrvání v parku. Od začátku prosince 2014 do konce března 2015 bylo pokáceno celkem 182 stromů. Následovalo dalších 25 stromů. Po ukončení kácení následoval odborný ořez 705 stromů a výsadba nových dřevin v celkovém počtu 2 680 kusů. Z tohoto počtu bylo 65 stromů a 2 615 keřů. Práce byly dokončeny v červnu 2015. Celý průběh revitalizace během zimy komplikovalo počasí, kdy převažovaly dny, při kterých byla teplota pod bodem mrazu, docházelo k rozsáhlejšímu poškozování povrchové půdy při použití těžké techniky. Na obnově zeleně se podílely městem zřízené organizace Lesy města Klatov, s. r. o. a Technické služby města Klatov. Souběžně s revitalizací zeleně probíhalo také odbahnění rybníka, které bylo dokončeno v únoru 2015. Rybník se rozkládá na ploše 1 ha a je součástí kaskády klatovských rybníků. Je napájen z bezejmenného přítoku Drnového potoka. Projekt na revitalizaci rybníka byl zpracován v roce 2012 firmou NDCon, s. r. o. Praha. Jednalo se především o odtěžení zhruba 4 000 m³ sedimentů z prostoru zátopy. Výsledky testů ukázaly vadné složení půdy, proto byly uloženy na skládku v obci Štěpánovice. Po vytvarování nového dna rybníka byl vybudován požerák a bezpečnostní přeliv. Poté se zpevnily břehy, bylo opraveno opevnění ostrůvku a upraveno odpadní koryto. Vyústění do Drnového potoka bylo zpevněno kamenným záhozem. Podél rybníka se odstranilo původní

oplocení a nahradilo se novým, dřevěným. Revitalizace rybníka byla nutná stejně jako revitalizace celých Mercandinových sadů. Jeho renovace přispěla ke zvýšení atraktivity. Dříve se v altánu u rybníka daly půjčovat lodičky. I tuto aktivitu město obnovilo. Od roku 2017 si proto všichni návštěvníci mohou užívat plavbu po hladině rybníka.

(archiv MÚ Klatovy, odbor rozvoje města)

Tabulka 4 I. etapa revitalizace

Termín realizace	11/2014 – 6/2015
Celkové náklady	10.465.395,00 Kč
Celkové uznatelné náklady	9.258.450,00 Kč
Dotace OPŽP 75 % z UZN	6.943.837,00 Kč
Vlastní náklad města	3.521.558,00 Kč
Vítězný zhotovitel	Petr Vykrut – ZAHRADNÍ SLUŽBY
Počet nabídek	3

Zdroj: vlastní zpracování, MÚ Klatovy – ORM

5.2 II. etapa revitalizace Mercandinových sadů

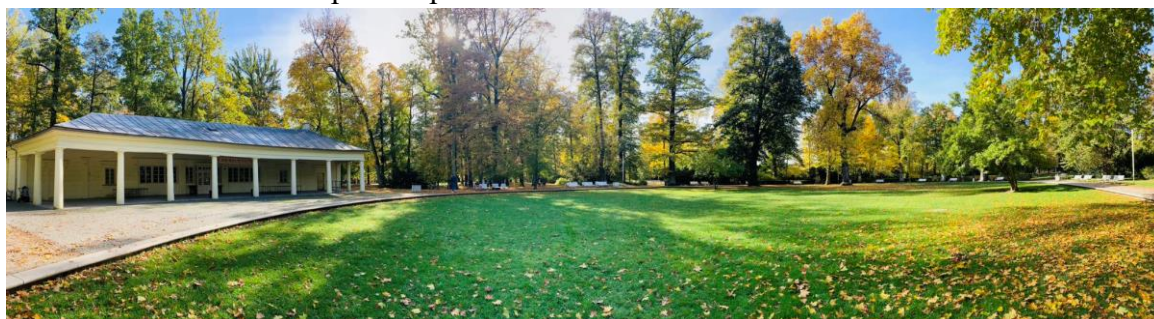
Hlavní náplní druhé etapy části „A“ byla úprava prostoru před budovou kolonády. Upravila se cestní síť a vytvořila se nová promenáda do tvaru oválu, na kterou bylo použito 331 m² kamenné dlažby vedené po obvodu promenády. Z prostoru uprostřed kolonády byla umístěna 20 metrů dlouhá fontána zabudovaná do země, ze které vystřikuje 7 stříků. Tato fontána je velice oblíbená především u malých dětí v horkých letních dnech. Další částí bylo vybudování smíšených stezek, které propojují Puškinovu ulici s cyklostezkou č. 38. Celkově bylo vybudováno 438 metrů živičných cyklostezek a 635 metrů mlatových pěšin. U hlavních cest v sadech bylo rozmístěno nové veřejné osvětlení, dohromady 41 stožárových lamp a okrasné osvětlení, například obvod promenády a osvětlení kolonády. Vedlejší součástí bylo také obnovení mobiliáře. Po celém parku byly rozmístěny nové lavičky, koše a cyklo – stojany. Bylo přemístěno celkem pět soch. Čtyři alegorické sochy ročních období a hlavní socha Jitřenka. Všechny nyní stojí po obvodu obnoveného trávníku s automatickou závlahou. (archiv MÚ Klatovy, odbor rozvoje města)

Tabulka 5 II. etapa revitalizace část „A“

Termín realizace	08/2016 – 06/2017
Celkové náklady	12.558.822,00 Kč
Celkové uznatelné náklady	2.138.094,00 Kč
Dotace IROP 90 % z UZN	1.924.284,00 Kč
Vlastní náklad města	10.634.538,00 Kč
Vítězný zhotovitel	ZAHRADNÍ ARCHITEKTURA TÁBOR s.r.o.
Počet nabídek	8

Zdroj: vlastní zpracování, MÚ Klatovy – ORM

Obrázek 2 Pohled na prostor před kolonádou

Zdroj: vlastní fotografie (2023)

V části „B“ se zabudovaly informační panely k rybníku, vystavěl se nový altán, rozšířilo a obnovilo se přístaviště a do rybníka se umístila plovoucí fontána. U kolonády bylo také vystavěno dětské hřiště pro děti do 6 let o rozloze 130 m². (archiv MÚ Klatovy, odbor rozvoje města)

Tabulka 6 II. etapa revitalizace část „B“

Termín realizace	03/2017 – 06/2017
Celkové náklady	4.796.750,00 Kč
Celkové uznatelné náklady	4.000.000,00 Kč
Dotace IROP 90 % z UZN	3.600.000,00 Kč
Vlastní náklad města	1.196.750,00 Kč
Vítězný zhotovitel	Gabriel s.r.o.
Počet nabídek	10

Zdroj: vlastní zpracování, MÚ Klatovy – ORM

Obrázek 3 Altán u rybníka

Zdroj: vlastní fotografie (2023)

5.3 III. etapa revitalizace Mercandinových sadů

Od dubna až do konce listopadu 2018 probíhala v Mercandinových sadech již třetí etapa obnovy, která je stejně jako předchozí rozdělena na dvě části.

Část „A“ zahrnovala výměnu 3 kusů lávek. Dříve byly dřevěné a nyní jsou ocelové a železobetonové. Jednalo se o lávku pod hrází, o lávku u Technických služeb města Klatov a o lávku V Ráji.

Obrázek 4 Lávka V Ráji

Zdroj: vlastní fotografie (2023)

Dále bylo vybudováno dětské hřiště pro děti starší 6 let, hřiště na petanque, 4 stanoviště fitness prvků pro dospělé. Byly kompletně dokončeny sadové úpravy, což znamenalo obnovení trávníků, výsadbu dalších keřů a osázení záhonů rostlinami.

Tabulka 7 III. etapa revitalizace část „A“

Termín realizace	04/2018 – 04/2019
Celkové náklady	31.200.000,00 Kč
Celkové uznatelné náklady	28.320.000,00 Kč
Dotace 55 % z UZN	15.500.000,00 Kč
Vlastní náklad města	15.700.000,00 Kč
Vítězný zhotovitel	Gardenline s.r.o.
Počet nabídek	1

Zdroj: vlastní zpracování, MÚ Klatovy – ORM

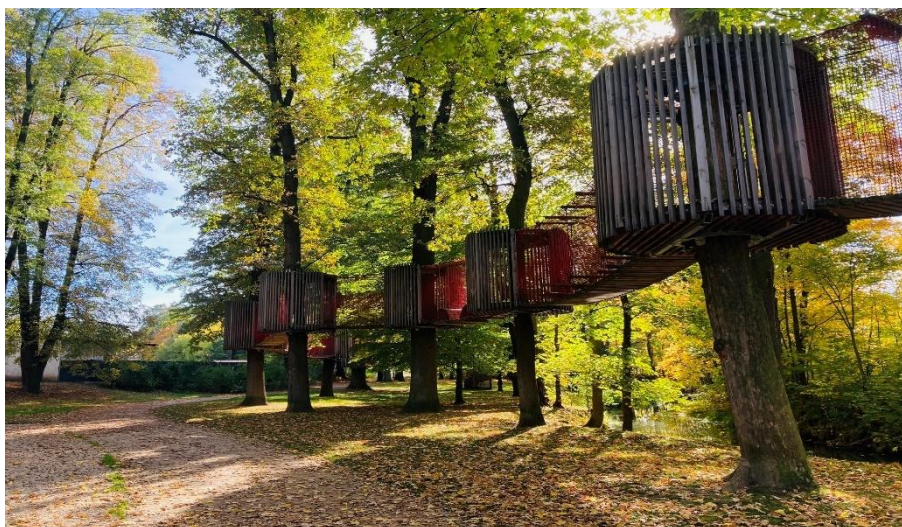
Část „B“ zahrnovala vybudování nové ocelové lávky přes Drnový potok, lepší přístupové cesty od rybníka směrem k obchodnímu domu Kaufland, schodiště od rybníka vedené k lávce, nové zařízení pro čerpání vody pro Technické služby města Klatov a obnovu oplocení u areálu kynologů. Nejdůležitější součástí třetí etapy obnovy byla zajištění výstavby lanového centra, která probíhala od prosince 2017 do dubna 2018. Šlo o stezku dlouhou 108 metrů, se 13 kusy domečků a 12 kusů lávek s překážkami zavěšených na stromech. Spolu s velkou stezkou byla vybudována také stezka pro malé děti. Ta je 24 metrů dlouhá a má 7 plošin propojených lávkami s překážkami. Cena stavby činila cca 4.000.000,00 Kč a vystavěla ji firma Project Outdoor s.r.o. Lanové centrum bylo slavnostně otevřeno 27. července 2018. V září stejného roku se parkem prohnala větrná smršť, která lanové centrum poničila do takové míry, že muselo být jen pár měsíců po svém otevření opravováno. V současné době již lanové centrum znovu slouží veřejnosti. (archiv MÚ Klatovy, odbor rozvoje města)

Tabulka 8 III. etapa revitalizace část „B“

Termín realizace	04/2018 – 04/2019
Celkové náklady	7.400.000,00 Kč
Celkové uznatelné náklady	6.000.000,00 Kč
Dotace 55 % z UZN	3.300.000,00 Kč
Vlastní náklad města	4.100.000,00 Kč
Vítězný zhotovitel	Gardenline s.r.o.
Počet nabídek	2

Zdroj: vlastní zpracování, MÚ Klatovy – ORM

Obrázek 5 Lanové centrum

Zdroj: vlastní fotografie (2023)

6 Terénní šetření

Terénní šetření v rámci bakalářské práce na téma "Rozvoj volnočasového veřejného prostoru ve městě Klatovy" bylo realizováno prostřednictvím kombinace kvantitativních a kvalitativních metod. Účelem kvantitativního šetření bylo zkoumání povědomí obyvatelstva o různých aspektech volnočasových aktivit v regionu Klatov a jejich preferencí při využívání veřejného prostoru. Pro sběr dat v této části výzkumu byla použita jedna ze čtyř technik – dotazník. Tato metoda umožnila získání rozsáhlých kvantitativních informací od respondentů (Disman, 2011, s. 120).

Kvalitativní metody pak sloužily k proniknutí do hlubších vrstev problematiky rozvoje volnočasového veřejného prostoru v Klatovech. Cílem této metody bylo získání perspektivy místních aktérů rozvoje města. Tato část výzkumu byla realizována prostřednictvím polostrukturovaných rozhovorů s místními aktéry rozvoje. Během rozhovorů byly použity otevřené otázky, s ohledem na teorii, že kvalitativní výzkum je nasycen tehdy, když již další získaná data nepřinášejí žádné nové poznatky (Disman, 2011, s. 304).

6.1 Kvantitativní šetření

Metody kvantitativního šetření v této bakalářské práci následovaly metodologii navrženou Dismanem (2011, s. 120) a zaměřovaly se na analýzu rozvoje volnočasového veřejného prostoru ve městě Klatovy. Byla zkoumána problematika spjatá s veřejným povědomím o dostupných volnočasových aktivitách a jejich vnímání v místní komunitě.

Teoretické hypotézy byly převedeny do pracovních hypotéz, jež měly být podrobeny ověření v průběhu výzkumu. Pro vzorek populace (148 respondentů) byla zajištěna reprezentativnost vzhledem k různorodým sociodemografickým charakteristikám. Před samotným průzkumem byla realizována pilotní studie s cílem ověřit vhodnost zvolené metodologie a dostupnost potřebných informací. Dotazník, obsahující deset otázek, se zaměřuje především na obyvatele Klatov starší 18 let. Data byla sbírána v prvním čtvrtletí 2024, následně následovala analýza dat, interpretace výsledků a jejich teoretické zhodnocení.

Primárním cílem kvantitativního šetření bylo zjistit názory veřejnosti na možnosti volnočasového využití Mercandinových sadů. Zaměření hypotéz spočívalo v analýze vlivu pohlaví a věku respondentů na Mercandinových sadech. Následující pracovní hypotézy byly formulovány:

- H0: Mezi sledovanými znaky neexistuje závislost.
- H1: Existuje přímá závislost mezi pohlavím a důvody proč navštěvovat Mercandinovy sady.
- H2: Existuje přímá závislost mezi věkovou strukturou respondentů a jejich návštěvností sadů, pokud by se konaly různé akce pro všechny věkové kategorie.

Pro toto šetření byli cílovou skupinou občané starší 18 let, přičemž vzorek populace byl vybrán pomocí tzv. řetězového výběru neboli technikou sněhové koule.⁽³⁾ Dotazník byl mezi občany rozšířen v papírové podobě, přičemž se k úplnému vyhodnocení vrátilo 142 kusů dotazníku. (Disman, 2011, s. 114).

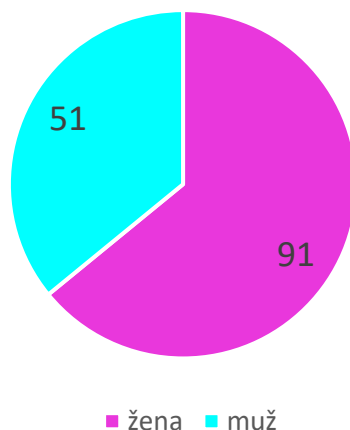
Z deseti otázek v dotazníku byly tři zaměřeny na získání informací o pohlaví, věku a místě bydliště respondentů. Zbýlých sedm se zaměřuje na Mercandinovy sady jako na prostor pro volnočasové aktivity. Všechny výpočty a matematické techniky použité v této práci jsou převzaty z učebnice Statistické metody II. Otázky byly formulovány jako uzavřené, maximálně s několika možnostmi pro přidání varianty „jiné“. Aby bylo možné veškeré výsledky analyzovat pomocí statistických metod, bylo potřebné oslovit minimální počet 100 respondentů.

³ „Technika sněhové koule spočívá ve výběru jedinců, při kterém nás původní informátor vede k jiným členům naší cílové skupiny. (Disman, 2011, s. 114)

Z otázky číslo jedna je zřejmé, že dotazníkovým šetřením prošlo více žen než mužů. Z celkového počtu 142 respondentů bylo 91 žen a 51 mužů.

Graf 2 Pohlaví

Pohlaví respondentů

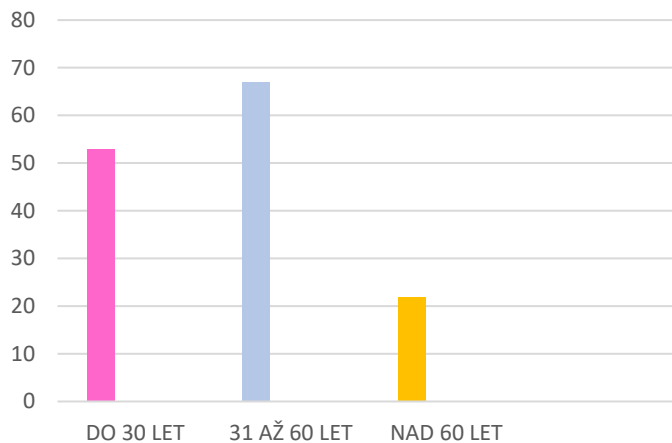

Zdroj: vlastní zpracování, dotazník (2024)

Otázka číslo 2 zobrazuje věkové složení respondentů. Respondenti byli rozděleni do tří kategorií podle věku. První kategorie byla do 30 let. Tato skupina byla obsazena 53 muži a ženami. Nejpočetnější kategorie byla od 31 do 60 let a v této kategorii bylo 67 respondentů. Třetí nejstarší kategorie byla od 61 let a v této kategorii bylo 22 respondentů.

Graf 3 Věková struktura

Věková struktura

Zdroj: vlastní zpracování, dotazník (2024)

Z otázky číslo 3 je patrné, že nejvíce oslovených respondentů bydlí v Klatovech (117), 23 respondentů bydlí v okolí do 30 km od Klatov a pouze 2 respondenti bydlí dále.

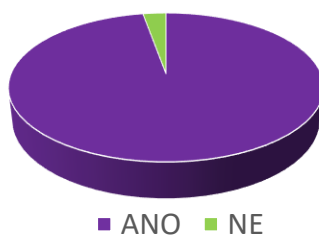
Graf 4 Bydliště

Zdroj: vlastní zpracování, dotazník (2024)

Otázka číslo čtyři „Navštěvujete Mercandinovy sady?“ byla zaměřena na to, zda respondenti navštěvují Mercandinovy sady. Celkem 138 respondentů sady navštěvuje a jen 4 z celkového počtu do sadů nechodí.

Graf 5 Návštěvnost

Zdroj: vlastní zpracování, dotazník (2024)

Otázka číslo pět byla zaměřena na nejčastější důvody proč respondenti navštěvují Mercandinovy sady. Zároveň byla pro tuto otázku stanovena hypotéza, zda existuje přímá závislost mezi pohlavím respondentů a důvody proč sady navštěvují. Hodnotícími znaky jsou zde pohlaví respondentů (otázka číslo jedna) a důvody respondentů pro navštěvování Mercandinových sadů. V následující kontingenční tabulce jsou uvedeny testovací znaky určené k dalším výpočtům.

Tabulka 9 Četnosti posuzovaných znaků k H1

Nejčastější důvody návštěv Mercandinových sadů	Ženy	Muži	Celkem
Procházky	22	7	29
Sportovní aktivity	4	8	12
Restaurace, piknik	17	15	32
Setkávání se	34	8	42
Relaxace, odpočinek	7	2	9
Kulturní akce	7	11	18
Celkem	91	51	142

Zdroj: vlastní zpracování, dotazník (2024)

H0: Mezi sledovanými znaky neexistuje závislost

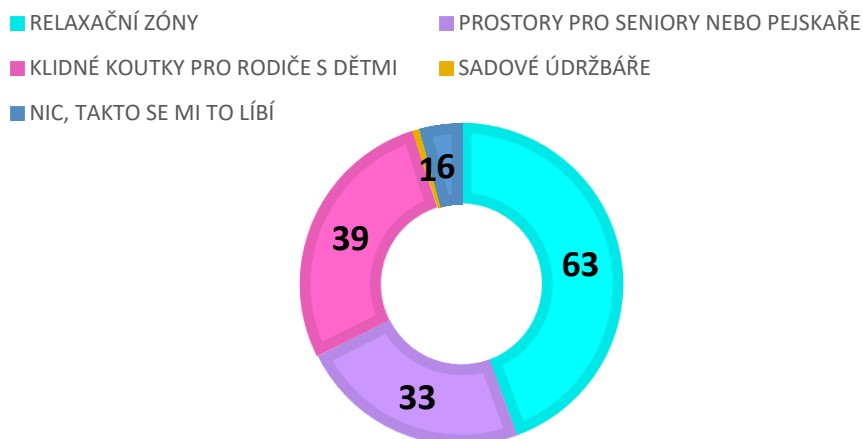
H1: Existuje přímá závislost mezi pohlavím a důvody proč navštěvovat sady.

Pro výpočet hypotézy 1 byla nejprve vytvořena kontingenční tabulka z poskytnutých dat vyplívajících z dotazníku. Následně byl proveden Chi kvadrátový test. Hodnota, která byla vypočtena z testového kritéria (55,18) byla zároveň porovnána s hodnotou kritickou (11,7), která byla poměrně menší, a proto byla nulová hypotéza zamítnuta. Mezi znaky existuje přímá závislost, což znamená, že pohlaví respondentů má vliv na důvody navštěvování Mercandinových sadů.

Z otázky číslo 6 vyplývá, že relaxační zóny (možnost označená písmenem "a") jsou nejčastěji preferovanou aktivitou, 63 respondentů odpovědělo na tuto možnost. Prostory pro seniory nebo pejskaře (možnost označená písmenem "b") byly vybrány 33 respondenty, klidné koutky pro rodiče s dětmi (možnost označená písmenem "c") byly preferované pro 39 respondentů, možnost sadové údržby (označená písmenem "d") má nejnižší podporu, přičemž pouze 1 respondent by chtěl tuto službu přidat do sadů. Poslední variantu „nic, takto se mi to líbí“ zvolilo 6 z dotazovaných respondentů.

Graf 6 Co v sadech chybí

JAKÉ AKTIVITY NEBO SLUŽBY BYSTE V SADECH CHTĚLI PŘIDAT?

Zdroj: vlastní zpracování, dotazník (2024)

Z otázky číslo 7 je zřejmé, že nejvíce respondentů odpovědělo na otázku „Jaké aktivity nebo služby byste v sadech chtěli přidat?“, že by v sadech uvítali více aktivit a služeb (52), na druhém a třetím místě je estetický vzhled (28) a bezpečnostní opatření (27), následuje dostupnost pro všechny věkové kategorie (23), čistota a údržba (8) a jiné možnosti označili 4 lidé.

Graf 7 Rozvoj Mercandinových sadů

Co byste rádi zlepšili na současném stavu sadů?

Zdroj: vlastní zpracování, dotazník (2024)

Otázka číslo 8 „Jaký je Váš názor na dostupnost parkování v blízkosti Mercandinových sadů?“ vypovídá o tom, že respondenti jsou nespokojeni s parkováním. Pokud sečteme možnosti velmi neuspokojivý a neuspokojivý, dosáhneme přesně 85 % z celkového počtu dotazovaných.

Graf 8 Parkování

Zdroj: vlastní zpracování, dotazník (2024)

Předposlední otázka zněla „Chodili byste do sadů více, kdyby se v sadech konalo více akcí pro všechny věkové kategorie?“. Na výběr bylo pouze „ano“ či „ne“, přičemž 93 respondentů na otázku odpovědělo ano a zbylých 49 odpovědělo ne.

Současně byla v této otázce stanovena hypotéza, zda existuje přímá závislost mezi věkovou strukturou respondentů a jejich návštěvností sadů, pokud by se konaly různé akce pro všechny věkové kategorie. Věkovou strukturu respondentů zjišťovala již otázka číslo 2. Hodnotícími znaky jsou zde věk respondentů (otázka číslo dva) a konání akcí.

V následující kontingenční tabulce jsou uvedeny testovací znaky určené k dalším výpočtům.

Tabulka 10 Četnosti posuzovaných znaků k H2

	Do 30 let	31 – 60 let	Nad 60 let	Celkem
ANO	47	26	20	93
NE	6	41	2	49
Celkem	53	67	22	142

Zdroj: vlastní zpracování, dotazník (2024)

- H0: Mezi jednotlivými znaky neexistuje závislost.
- H2: Existuje přímá závislost mezi věkovou strukturou respondentů a jejich návštěvností sadů, pokud by se konaly různé akce pro všechny věkové kategorie.

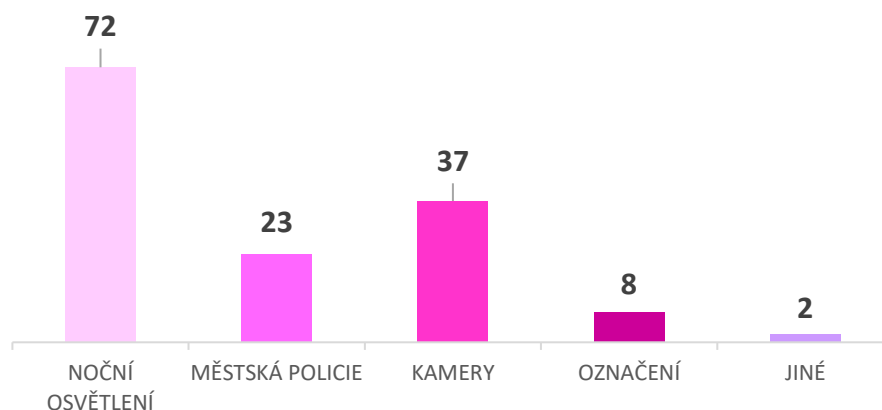
Pro výpočet hypotézy 2 byla nejprve opět vytvořena kontingenční tabulka z poskytnutých dat vyplývajících z dotazníku. Následně byl proveden Chi kvadrátový test. Hodnota, která byla vypočtena z testového kritéria (32,101) byla zároveň porovnána s hodnotou kritickou, která byla poměrně menší (12,6), a proto byla nulová hypotéza zamítnuta. Mezi znaky existuje přímá závislost, to znamená, že věk respondentů má zásadní vliv na častější návštěvy sadů při konání akcí.

10. a poslední otázka z dotazníku se zaměřuje na názory respondentů ohledně možností zlepšení bezpečnosti v Mercandinových sadech. Otázka zněla „Co byste chtěli vidět v rámci zlepšení bezpečnosti v sadech?“

Z výsledků je patrné, že:

- Více osvětlení v nočních hodinách (72): Tato možnost byla nejčastěji vybrána, což naznačuje, že většina respondentů považuje osvětlení za důležitý faktor pro zlepšení bezpečnosti v sadech, zejména v nočních hodinách.
- Větší přítomnost parkových strážníků nebo městské policie (23): Tato možnost získala nižší podporu než osvětlení, ale stále ji vybralo značné množství respondentů, což naznačuje, že mnoho z nich vidí větší přítomnost bezpečnostních složek jako další možný krok k zlepšení bezpečnosti v sadech.
- Instalace bezpečnostních kamer (37): Tato možnost získala také značnou podporu, což naznačuje, že mnoho respondentů vidí instalaci kamer jako další opatření, které by mohlo přispět k zajištění bezpečnosti v sadech.
- Zlepšení označení bezpečných tras a oblastí (8): Tato možnost získala nejnižší podporu, což naznačuje, že menší část respondentů považuje označení tras a oblastí za prioritní opatření v rámci zlepšení bezpečnosti sadů.
- Ostatní (2): Pouze malá část respondentů uvedla vlastní nápady na zlepšení bezpečnosti, jako jsou zábradlí a ořezané větve nad úrovní člověka. Tento výsledek naznačuje, že existuje různorodost názorů na to, jak zlepšit bezpečnost sadů.

Graf 9 Bezpečnost

Zdroj: vlastní zpracování, dotazník (2024)

6.2 Kvalitativní šetření

Kvalitativní šetření je klíčovým nástrojem pro porozumění potřebám a perspektivám aktérů zapojených do rozvoje volnočasových aktivit v našem městě. Tato studie se zaměřuje na sběr hlubších a kontextuálních informací pomocí polostrukturovaných rozhovorů se třemi klíčovými aktéry rozvoje města. Cílem šetření je získat bohatý a komplexní pohled na aktuální stav, potřeby a představy těchto aktérů, které budou následně zhodnoceny, diskutovány a povedou k formulaci závěrů a doporučení pro další kroky v rozvoji volnočasových aktivit. Strukturované rozhovory umožní hlouběji prozkoumat pohledy a postřehy tří klíčových aktérů, kteří mají zásadní vliv na utváření veřejného prostoru a nabídky volnočasových aktivit v našem městě. Tito aktéři zahrnují zástupce městské správy, podnikatele a představitele místní komunity. Jejich perspektivy a názory jsou klíčové pro pochopení různých aspektů plánování a realizace volnočasových aktivit, včetně financování, infrastruktury, zapojení veřejnosti a vytváření společenského prostoru. Výsledky tohoto kvalitativního šetření poskytnou důležité informace pro tvorbu strategií a politik v oblasti rozvoje volnočasových aktivit, které budou lépe odpovídat potřebám a očekáváním obyvatel našeho města. Tato studie má za cíl přispět k podpoře a posílení kvality života našich občanů prostřednictvím bohatší a atraktivnější nabídky volnočasových aktivit.

6.2.1 Rozhovor s ředitelem pro volnočasové aktivity v Klatovech

Rozhovor s ředitelem ohledně rozvoje volnočasových aktivit ve městě Klatovy poskytl důležité informace o současném stavu a budoucích plánech. Ředitel zdůraznil, že

i přes existující škálu aktivit je stále co zlepšovat, s hlavní prioritou v poskytování různorodých možností pro všechny věkové skupiny.

Zlepšení kvality a dostupnosti volnočasových aktivit je pro město důležitou oblastí. Ředitel popsal kroky, které jsou podnikány, včetně rozvoje nových programů a akcí pro různé skupiny obyvatel a spolupráce s místními sportovními organizacemi a klubovými sdruženími. Dále investují do modernizace veřejných prostorů a zelených ploch, aby byly atraktivnější pro veřejnost.

V plánech do budoucna se ředitel zaměřuje na rozšíření nabídky aktivit za pomoci finančních dotací a posílení spolupráce s místními školami a komunitními centry. Klade důraz na zlepšení komunikace s občany a získání jejich zpětné vazby, aby mohli lépe reagovat na jejich potřeby. Zmiňuje také možnost získání dalších finančních prostředků od místních podnikatelů.

Rozhovor ukazuje angažovanost a snahu ředitele řešit problémy a zlepšovat volnočasové aktivity ve městě. Je patrné, že je otevřený novým nápadům a spolupráci s občany. Jde o pozitivní signál pro budoucnost rozvoje volnočasových možností v Klatovech.

6.2.2 Rozhovor s klatovským podnikatelem

Rozhovor s podnikatelem o možnostech rozvoje volnočasového veřejného prostoru v naší lokalitě přinesl zajímavé nápady a podněty. Podnikatel se zaměřil zejména na potenciál Mercandinových sadů a navrhl přidání více rekreačních možností pro různé věkové skupiny, včetně úpravy dětských hřišť, venkovní fitness zóny pro dospělé a cvičebních ploch pro starší obyvatele.

Pokud jde o financování projektů, podnikatel navrhl kombinaci veřejných a soukromých zdrojů financování. Navrhl, aby město investovalo do základní infrastruktury, zatímco soukromí investoři by mohli přispět na konkrétní prvky vybavení.

Zapojení místní komunity je pro podnikatele klíčové. Navrhoval, aby se komunita zapojila od samého začátku prostřednictvím veřejných setkání a dobrovolnických akcí, aby mohla přispět svými nápady a časem k údržbě a zdokonalení parkového prostoru.

Mezi hlavní výzvy při realizaci těchto plánů podnikatel zařadil shromáždění dostatečného kapitálu a zajištění podpory od města, stejně jako potřebu zajistit garanta, který by dohlížel na celý projekt.

Celkově je vidět, že podnikatel je ochoten přispět svými nápady a energií k rozvoji veřejného prostoru v naší lokalitě. Jeho podněty budou jistě cenné při dalším plánování a realizaci projektů.

6.2.3 **Rozhovor s občankou města Klatov**

Rozhovor, který jsem vedla s občankou ohledně rozvoje volnočasového veřejného prostoru v našem městě, poskytl cenné poznatky a návrhy, které by mohly vést ke zlepšení kvality a využití Mercandinových sadů pro různé aktivity občanů. Občanka zdůraznila, že i když ve městě existuje dostatek veřejných prostorů pro volnočasové aktivity, je třeba více investovat do jejich modernizace a údržby.

Jako klíčový bod pro zlepšení kvality veřejného prostoru navrhla další investice do Mercandinových sadů, které jsou považovány za důležitý veřejný prostor. Zdůraznila potřebu další revitalizace zelených ploch, ořezu keřů a stromů a částečné opravy kolonády, aby bylo možné v těchto prostorech pořádat více akcí pro veřejnost, jako jsou koncerty či divadelní představení.

Dalším důležitým bodem byla potřeba poskytnout různé aktivity pro různé věkové skupiny občanů. Navrhla instalaci cvičebních prvků pro seniory a zabezpečení ohrazeného prostoru pro děti, aby si mohly bezpečně hrát. Tímto způsobem by veřejné prostory mohly být více přístupné a atraktivní pro různé skupiny obyvatel.

Dále poukázala na potřebu zlepšení péče o veřejné prostory, jako je pravidelné vyprazdňování odpadkových košů a poskytnutí dostatečného množství stojanů se sáčky na psí exkrementy. Tato jednoduchá opatření by mohla správa veřejných prostorů implementovat pro zlepšení celkového prostředí.

Moje nabídka prezentovat tyto názory na různých zasedáních města byla vítána občankou, která vyjádřila naději, že tato opatření mohou vést k alespoň částečnému zlepšení veřejného prostoru ve městě. Celkově byl tento rozhovor hodnotným zdrojem informací pro plánování a zlepšování veřejných prostorů ve městě.

Tabulka 11 Společné znaky mezi rozhovory

ZNAKY	ROZHOVOR 1	ROZHOVOR 2	ROZHOVOR 3
Rozvoj volnočasových aktivit	ANO	ANO	ANO
Spolupráce s komunitou	ANO	ANO	ANO
Zlepšení veřejného prostoru	ANO	ANO	ANO
Financování projektů	ANO	ANO	ANO
Důležitost modernizace a údržby sadů	ANO	ANO	ANO
Priorita poskytnutí různorodých možností pro všechny věkové skupiny	ANO	NE	ANO
Podpora místních sportovních klubů a organizací	ANO	ANO	NE
Komunikace s občany a získání jejich zpětné vazby	ANO	NE	ANO
Investice do sadů	NE	NE	ANO

Zdroj: vlastní zpracování, rozhovory (2024)

7 Výsledky a diskuze

René Woukoun ve své knize zdůrazňuje, že identifikace regionálních problémů je základním krokem k jejich řešení a k dosažení spokojenosti obyvatel. Bez pochopení těchto problémů není možné efektivně navrhnout a implementovat opatření, která by vedla k jejich řešení. Ve světle této myšlenky lze diskutovat o důležitosti zapojení místní komunity do procesu identifikace a řešení problémů. Místní obyvatelé mají často hlubší povědomí o problémech, které ovlivňují jejich každodenní život, a jejich zapojení do rozhodovacího procesu může vést k nalezení efektivnějších a udržitelných řešení.

Celkově lze konstatovat, že pochopení regionálních problémů a usilování o spokojenost místních obyvatel jsou klíčovými prvky úspěšného regionálního rozvoje. Pouze prostřednictvím aktivní spolupráce a zapojení místních obyvatel a institucí můžeme dosáhnout udržitelného a harmonického rozvoje regionů. (Wokoun. 2008, s. 29).

7.1 Výsledky kvantitativního šetření

Kvantitativní šetření bylo provedeno s cílem zhodnotit názory obyvatel města Klatovy na Mercandinovy sady jako veřejný prostor obecně. Celkem bylo získáno 142 odpovědí od respondentů různého pohlaví, věku a místa bydliště.

Většina respondentů (91) byly ženy, zatímco mužů odpovídalo 51. Co se týče věkové struktury, nejvíce respondentů patřilo do věkové skupiny od 31 do 60 let (67), následovaných respondenty do 30 let (53) a nad 60 let (22).

Většina respondentů (117) bydlí v samotných Klatovech, zatímco menší počet respondentů bydlí v okolí do 30 km (23) nebo dále než 30 km od Klatov (2).

Z výsledků dotazníku vyplývá, že většina respondentů (138) navštěvuje Mercandinovy sady, přičemž nejčastějším důvodem návštěvy je setkávání se s přáteli/rodinou (42). Mezi nejčastěji požadované aktivity nebo služby, které by respondenti rádi viděli přidat do sadů, patří relaxační zóny (63).

Co se týče zlepšení bezpečnosti sadů, většina respondentů (52) by ráda viděla rozšíření nabídky aktivit a služeb. V rámci bezpečnosti v sadech byli respondenti rozděleni, přičemž nejvíce respondentů (72) podporuje zvýšení osvětlení v nočních hodinách.

Celkově lze konstatovat, že výsledky dotazníku poskytují cenné poznatky o preferencích a potřebách obyvatel města Klatovy v souvislosti s Mercandinovými sady jako veřejným prostorem obecně.

Tyto informace mohou být využity pro plánování a realizaci budoucích projektů zaměřených na zlepšení kvality života obyvatel a atraktivitu veřejných prostorů ve městech.

7.2 Výsledky kvalitativního šetření

Vyhodnocení všech tří rozhovorů naznačuje, že ve městě Klatovy existuje silný zájem o rozvoj volnočasových aktivit a zlepšení veřejného prostoru. Zjištění z rozhovorů ukazují, že existuje široká škála nápadů a podnětů, jak zlepšit volnočasové možnosti pro obyvatele města:

1. Různorodost aktivit: Respondenti zdůrazňují potřebu poskytnout různorodé aktivity pro různé věkové skupiny obyvatel. Navrhované aktivity zahrnují sportovní aktivity, rekreační možnosti pro děti i seniory, ale také klidné zóny pro odpočinek a relaxaci.
2. Zlepšení infrastruktury: Zdůrazňuje se potřeba modernizace veřejných prostorů, včetně zlepšení zelených ploch, instalace cvičebních prvků a zlepšení označení bezpečných tras a oblastí.
3. Financování a spolupráce: Respondenti navrhují kombinaci veřejných a soukromých zdrojů financování projektů. Důležitá je také spolupráce mezi městem, podnikateli a občany, stejně jako zapojení veřejnosti od samého začátku plánování a realizace projektů.

Celkově lze říci, že výsledky rozhovorů naznačují, že ve městě Klatovy existuje pozitivní atmosféra ohledně rozvoje volnočasových aktivit a veřejného prostoru. Aktéři jsou otevření novým nápadům a spolupráci, což může být klíčem k úspěšnému plánování a realizaci projektů pro zlepšení volnočasových aktivit ve městě.

8 Závěr

Tato bakalářská práce se věnovala rozvoji volnočasového veřejného prostoru ve městě Klatovy. Je zásadní vytvořit prostředí, které bude reflektovat potřeby a očekávání místní komunity, a zároveň zajistit, aby Mercandinovy sady zůstaly atraktivním místem pro všechny návštěvníky. Ovšem, je třeba dbát na ochranu a údržbu prostoru, aby byla zachována jeho atraktivita a bezpečnost. Revitalizace Mercandinových sadů v Klatovech přinesla nový život tomuto historickému místu a dotazníkové šetření s názory návštěvníků poskytly důležité poznatky pro jejich budoucí vývoj.

Po vyhodnocení dostupných informací a názorů respondentů lze konstatovat, že existuje značný zájem o rozvoj volnočasových aktivit a zlepšení veřejného prostoru ve městě Klatovy. Respondenti vyjádřili potřebu poskytnout různorodé aktivity pro všechny věkové skupiny obyvatel a zdůraznili důležitost modernizace veřejného prostoru a zelených ploch.

Doporučení pro budoucí rozvoj zahrnuje kombinaci veřejných a soukromých zdrojů financování projektů, důraz na spolupráci mezi městem, podnikateli a občany a zapojení veřejnosti do plánování a realizace projektů od samého začátku. Klíčovými oblastmi pro zlepšení jsou zkvalitnění infrastruktury, rozšíření nabídky aktivit a posílení komunitního ducha ve městě.

Navrhovaná doporučení by měla být zohledněna při plánování a realizaci budoucích projektů s cílem vytvořit atraktivní a funkční prostředí pro obyvatele a návštěvníky města.

Tato práce by také mohla sloužit ostatním regionům jako návod pro zvýšení atraktivity regionu a spokojenosti místních obyvatel.

9 Seznam použitých zdrojů

Tittelbachová, Š. Regionální průvodci a animátoři: nová šance pro cestovní ruch v Pošumaví. Klatovy: Úhlava, 2011. ISBN 978-80-903851-8-4.

JÁČ, I. Jedinečnost obce v regionu. Professional Publishing, 2010. ISBN 978-80-7431-038-6.

Wokoun, R. Regionální rozvoj: východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie programování. Praha: Linde, 2008. ISBN 978-80-7201-699-0.

DISMAN, M. Jak se vyrábí sociologická znalost: příručka pro uživatele. Praha: Karolinum, 2011. ISBN 978-80-246-1966-8.

WEINMANN, J. Zajímavosti z historie Klatov: od založení města až do konce roku 1939. Klatovy: Typos, 1997.

Bruce, S. Sociology: A Very Short Introduction. Oxford University Press, 2018. ISBN 9780198822967

Sak, P., Kolesárová, K. Sociologie stáří a seniorů. Grada Publishing, a. s., 2012. ISBN 978-80-247-3850-5.

Bílý, J. Základy státovědy, politologie, sociologie. Ostrava: KEY Publishing s.r.o., 2009. ISBN 978-80-7418-015-6.

Procházková, J. Plzeňský kraj bez hranic. Klatovy: Dragon Press s.r.o., 2004.

Vlastivědného muzea Dr. Hostaše v Klatovech
Český statistický úřad

Wilke A a Ngonga N, LauNuts: A Knowledge Graph to Identify and Compare Geographic Regions in the European Union, 2023, ISBN: 978-303133454-2

RUBÁŠ, I. PROTIVA, J. Klatovy kdysi a dnes: Netradiční pohled do historie města II. 2008, ISBN: 978-80-254-7192-0.

Kříž, M. Zmizelé Čechy: Klatovsko. Praha-Litomyšl: PASEKA, 2009. ISBN 978-80-7185-65-9.

Buriánek, F. a kol. Klatovy – město a okolí. Praha: Svépomoc, 1988.

Wagner, V. Klatovy. Pražské nakladatelství V. Poláčka, 1948.

KŘÍŽ, M. Klatovy v době první světové války 1914 – 1918 anebo konec Říše rakousko-uherské a vznik Republiky československé v královském městě Klatovy. Klatovy: Arkáda, 2006.

KŘÍŽ, Martin. Neznámou minulostí Klatovska. Klatovy: Dragon Press, 1999.

SÝKOROVÁ, L. a kol. Klatovy. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2010. ISBN 978-80-7422-018-0.

KŘÍŽ, Martin. 2001. Klatovy – město v proměnách času. IV. vyd. Arkáda. 68 s. ISBN 80-239-1552-5

Město Klatovy: Revitalizace Mercandinových sadů [online]. [cit. 2022-05-04]. Dostupné z: <https://www.klatovy.cz/mukt/sady.asp>

SEDLÁČEK, R. Klatovy moje město: Městské sady [online]. [cit. 2022-05-04]. Dostupné z: <https://klatovymojemesto.majestat.cz/rubriky-1/mestske-sady>

Přátelé české historie: Mercandinovy sady [online]. 4.9.2011 [cit. 2022-07-04]. Dostupné z: <https://prateleceskehistorie.estranky.cz/clanky/historie---clanky/mercandinovy-sady.html>

Učebnice ČZU – Statistické metody II.

10 Seznam obrázků, tabulek, grafů a zkratk

10.1 Seznam obrázků

Obrázek 1	Mapa ČR dle NUTS
Obrázek 2	Pohled na prostor před kolonádou
Obrázek 3	Altán u rybníka
Obrázek 4	Lávka V Ráji
Obrázek 5	Lanové centrum

10.2 Seznam grafů

Graf 1	Srovnání HDP Plzeňského kraje s HDP České republiky
Graf 2	Pohlaví
Graf 3	Věková struktura
Graf 4	Bydliště
Graf 5	Návštěvnost
Graf 6	Co v sadech chybí
Graf 7	Rozvoj Mercandinových sadů
Graf 8	Parkování
Graf 9	Bezpečnost

10.3 Seznam tabulek

Tabulka 1	Srovnávací ukazatele mezi vybranými kraji
Tabulka 2	Ukazatele okres Klatovy
Tabulka 3	Ukazatele obec Klatovy
Tabulka 4	I. etapa revitalizace
Tabulka 5	II. etapa revitalizace část „A“
Tabulka 6	II. etapa revitalizace část „B“
Tabulka 7	III. etapa revitalizace část „A“
Tabulka 8	III. etapa revitalizace část „B“
Tabulka 9	Četnosti posuzovaných znaků k H1
Tabulka 10	Četnosti posuzovaných znaků k H2
Tabulka 11	Společné znaky mezi rozhovory

10.4 Seznam zkratek

Atd	A tak dále
Cca	Cirka
Č	Číslo
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
EU	Evropská unie
HDP	Hrubý domácí produkt
CHKO	Chráněná krajinná oblast
km^2	Kilometr čtvereční
LAU	Local Administrative Units
m^2	Metr čtvereční
m^3	Metr krychlový
MÚ	Městský úřad
Např.	Například
NP	Národní park
NUTS	Nomenclatura des unites territoriales statistique
ORM	Odbor rozvoje města
ORP	Obce s rozšířenou působností
POU	Obce s pověřeným obecním úřadem
Sb.	Sbírka
SO ORP	Správní obvody obcí s rozšířenou působností
SO POU	Správní obvody obcí s pověřeným obecním úřadem
s. r. o.	Společnost s ručením omezeným
Tj	To je
Tzv	Tak zvaně
UZN	Uznatelné náklady

11 Přílohy

- Příloha 1 Dotazník pro kvantitativní šetření
- Příloha 2 Výpočet hypotézy H2
- Příloha 3 Použité vzorce
- Příloha 4 Rozhovory pro kvalitativní šetření

Příloha 1 Dotazník pro kvantitativní šetření

Anonymní dotazník

Vážený respondente, vážená respondentko,
chtěla bych Vás požádat o vyplnění mého dotazníku k bakalářské práci zaměřeného na
volnočasový veřejný prostor ve městě Klatovy.

Úkolem tohoto průzkumu je zjistit názory veřejnosti na možnosti volnočasového využití
Mercandinových sadů.

Výsledky dotazníku budou vyhodnoceny a poslouží k navržení cíle bakalářské práce.

- 1) Jaké je Vaše pohlaví?
 - a. žena
 - b. muž

- 2) Jaký je Váš věk?
 - a. do 30 let
 - b. 31 až 60 let
 - c. nad 60 let

- 3) Kde bydlíte?
 - a. v Klatovech
 - b. v okolí do 30 km od Klatov
 - c. dále než 30 km od Klatov

- 4) Navštěvujete Mercandinovy sady v Klatovech?
 - a. ano
 - b. ne

- 5) Z jakého důvodu je nejčastěji navštěvujete?
 - a. procházky
 - b. sportovní aktivity

- c. pikniky/restaurace
- d. setkávání se s přáteli/rodinou
- e. relaxace a odpočinek
- f. kulturní akce

6) Jaké aktivity nebo služby byste v sadech chtěli přidat?

- a. relaxační zóny
- b. prostory pro seniory nebo pejskaře
- c. klidné koutky pro rodiče s dětmi
- d. sadové údržbáře
- e. nic, takto se mi to líbí

7) Co byste rádi zlepšili na současném stavu veřejného prostoru?

- a. čistota a údržba
- b. bezpečnostní opatření
- c. estetický vzhled
- d. dostupnost pro všechny věkové kategorie
- e. nabídka aktivit a služeb
- f. jiné (uved'te):

8) Jaký je Váš názor na dostupnost parkování v blízkosti sadů?

- a. velmi uspokojivý
- b. uspokojivý
- c. průměrný
- d. neuspokojivý
- e. velmi neuspokojivý

9) Chodili byste do sadů více, kdyby se v sadech konalo více akcí pro všechny věkové kategorie?

- a. ano
- b. ne

10) Co byste chtěli vidět v rámci zlepšení bezpečnosti v sadech?

- Více osvětlení v nočních hodinách
- Větší přítomnost parkových strážníků nebo policie
- Instalace bezpečnostních kamer
- Zlepšení označení bezpečných tras a oblastí
- jiné (uved'te):

Děkujeme, že jste si našli čas vyplnit můj dotazník týkající se rozvoje volnočasového veřejného prostoru ve městě Klatovy. Vaše názory jsou klíčové při plánování budoucích změn a vylepšení prostoru.

Příloha 2 Výpočet hypotézy H2

H0: Mezi jednotlivými znaky neexistuje závislost

H2: Existuje přímá závislost mezi věkovou strukturou respondentů a jejich návštěvností sadů, pokud by se konaly různé akce pro všechny věkové kategorie.

Kontingenční tabulka – nová

	Do 30 let	31 – 60 let	Nad 60 let	Celkem
ANO	47	26	20	93
NE	6	41	2	49
Celkem	53	67	22	142

Skutečné četnosti – nová

	B1	B2	B3
A1	47	26	20
A2	6	41	2

Teoretické četnosti – nová

	B1	B2	B3
A1	34,71	43,88	14,41
A2	18,29	28,12	7,61

Spočítáme rozdíly mezi četnostmi:

$$\frac{(47 - 34,71)^2}{34,71} = 4,352$$

$$\frac{(6 - 18,29)^2}{18,29} = 8,258$$

$$\frac{(26 - 43,88)^2}{43,88} = 7,286$$

$$\frac{(41 - 28,12)^2}{28,12} = 5,900$$

$$\frac{(20 - 14,41)^2}{14,41} = 2,169$$

$$\frac{(2 - 7,61)^2}{7,61} = 4,136$$

Nyní vše sečteme = 32,101 (χ^2)

Hladina významnosti 0,05 a 6 stupňů volnosti = 12,6 ($\chi_{0,05(6)}^2$)

Porovnáme mezi sebou 32 > 12

Protože vypočtená hodnota testového kritéria je větší než kritická, nulovou hypotézu zamítáme.

Příloha 3 Použité vzorce

Teoretické četnosti

$$n_{0j} = \frac{n_i n_j}{n}$$

Test nezávislosti

$$x^2 = \sum \sum - \frac{(n_{ij} - n_{0j})^2}{n_{0j}}$$

Pearsonův koeficient kontingence pro určení síly závislosti znaků

$$c = \sqrt{\frac{x^2}{x^2 + n}}$$
$$c_{max} = \sqrt{\frac{r(s) - 1}{r(s)}}$$

Normovaný koeficient

$$c_n = \frac{c}{c_{max}}$$

Nulová hypotéza se zamítá, je-li

$$X^2 > X_a^2$$

Příloha 4 Rozhovory pro kvalitativní šetření

1. Rozhovor – ředitel pro volnočasové aktivity ve městě Klatovy

Já: Dobrý den, pane řediteli. Děkuji Vám, že jste si našel čas na tento rozhovor. Mám několik otázek ohledně rozvoje volnočasových aktivit ve městě Klatovy.

Ředitel: Dobrý den, ano rád Vám pomohu.

Já: Začněme nejdříve tím, jaký je aktuální stav volnočasových aktivit ve městě Klatovy a jaké jsou hlavní priority ve Vaší práci?

Ředitel: Momentálně máme ve městě celou řadu volnočasových aktivit, přesto je stále co zlepšovat. Naší hlavní prioritou je poskytnout našim občanům pestrou škálu aktivit pro všechny věkové kategorie. Bylo by dobré zlepšit i dostupnost a kvalitu těchto prostorů.

Já: Jaké kroky podnikáte pro zlepšení kvality a dostupnosti volnočasových aktivit pro občany?

Ředitel: Pracujeme na rozvoji nových programů a akcí, které osloví různé skupiny obyvatel, včetně dětí, mládeže, dospělých i seniorů. Snažíme se také zapojit do spolupráce s místními sportovními organizacemi (atletický stadion, fotbalový stadion atd.) a s klubovými sdruženími (Klub důchodců Klatovy, Klub invalidů Klatovy, AUTO MOTO klub Klatovy a Dům dětí a mládeže), abychom tak mohli nabídnout co nejvíce různorodých aktivit. Zároveň investujeme do modernizace veřejných prostorů a zelených ploch, aby byly atraktivnější pro trávení volného času.

Já: Jaké jsou vaše plány pro budoucnost ve vývoji volnočasových aktivit ve městě Klatovy?

Ředitel: Máme ambiciózní plány pro budoucnost, avšak jsme omezeni finančními prostředky. Přesto chceme za pomoci města a za pomoci finančních dotací od státu, rozšířit nabídku aktivit o další sportovní a kulturní události, a tím i mimo jiné posílit spolupráci s místními mateřskými i základními školami a komunitními centry. Bylo by třeba zlepšit komunikaci s občany a získat od nich zpětnou vazbu, a tím by naše aktivity lépe odpovídaly jejich potřebám. Jistě by se dalo zajistit i další finanční prostředky např. za pomoci místních podnikatelů.

Já: Děkuji Vám, je vidět, že jste člověk na svém místě a o problémech přemýšlíte.

Ředitel: Není zač, rád jsem Vám pomohl a přeji hodně štěstí v osobním i pracovním životě.

2. Rozhovor – drobný podnikatel ve městě Klatovy

Já: Dobrý den, ráda bych s Vámi probrala možnosti rozvoje volnočasového veřejného prostoru v naší lokalitě.

Podnikatel: Dobrý den, jsem rád, že s Vámi mohu diskutovat na toto téma. Co konkrétně vás zajímá?

Já: Začneme tím, jak byste viděl rozvoj Mercandinových sadů. Máte nějaké nápady, o kterých byste se chtěl podělit?

Podnikatel: Ano, myslím si, že by bylo skvělé přidat do tohoto prostoru více rekreačních možností pro různé věkové skupiny. To zahrnuje úpravu stávajících dětských hřišť, venkovní fitness zóny pro dospělé a možná i venkovní cvičební plochy pro starší obyvatele, které v tomto prostoru zcela chybí.

Já: Dobrý nápad, jak byste si tedy představoval financování těchto projektů?

Podnikatel: Myslím si, že by bylo možné vyhledat kombinaci veřejných a soukromých zdrojů financování. Například by mohlo město investovat do základní infrastruktury, jako jsou cesty a jejich osvětlení a základní vybavení (odpadkové koše, lavičky), zatímco soukromí investoři by mohli přispět na konkrétní cvičební prvky.

Já: To zní rozumně. Jak byste viděl zapojení místní komunity do těchto projektů?

Podnikatel: Myslím si, že je důležité zapojit místní komunitu od samého začátku. To by mohlo zahrnovat veřejná setkání, kde by se obyvatelé mohli vyjádřit k plánům a předložit své nápady a připomínky. Také bychom mohli zorganizovat dobrovolnické akce, kde by místní obyvatelé mohli přispět svým časem a energií k údržbě a zdokonalení parkového prostoru.

Já: To by ovšem představovalo oslovit veřejnost, například prostřednictvím místní televize „ZAK TV“. Jaké byste viděl největší výzvy při realizaci těchto plánů?

Podnikatel: Jednou z hlavních výzev by bylo shromáždit dostatečný kapitál pro projekty a zajistit podporu od města. Dále by bylo důležité zajistit garanta, který by dohlížel na celý projekt.

Já: Rozumím. Děkuji Vám za vaše myšlenky a podněty. Budu se snažit tyto nápady případně prezentovat na workshopech či jiných zasedáních vyvolaných městem.

Podnikatel: Není zač. Jsem rád, že jsem mohl přispět. Pokud budete potřebovat další pomoc nebo poradenství, neváhejte mě kontaktovat.

3. Rozhovor – občanka města Klatov

Já: Dobrý den, mohu Vám položit několik otázek ohledně rozvoje volnočasového veřejného prostoru v našem městě. Myslíte si, že je ve městě dostatek veřejných prostorů určených pro tyto aktivity?

Občanka: Dobrý den. Ráda Vám odpovím na Vaše otázky. Ano, myslím si, že v našem městě je celkově dostatek těchto prostorů pro volnočasové aktivity, ale myslím si, že by se mohlo více investovat do jejich modernizace.

Já: Co byste tedy navrhovala, aby se zlepšila kvalita veřejného prostoru?

Občanka: Největším takovým prostorem se mně jeví Mercandinovy sady. V poslední době se sice hodně investovalo do revitalizace těchto sadů, to ovšem neznamená, že dále se musí pracovat na zvelebování zelených ploch, jako je například sečení travnatých ploch, ořez keřů a stromů. Stejně tak by se mohlo investovat do alespoň částečné opravy kolonády, aby se zde mohlo pořádat více akcí, nebo koncertů pro veřejnost.

Já: Jaký typ volnočasových aktivit byste tam uvítala?

Občanka: Jak jsem Vám již odpověděla v předchozí otázce. Jistě nejsem sama, kdo si zejména v letních a podzimních měsících rád poslechne dobrý koncert, nebo divadelní představení ve venkovních prostorech a tyto prostory by po opravě kolonády byly ideálním místem. Jako seniorka bych uvítala instalaci jednoduchých cvičebních prvků, protože každý důchodce si rád protáhne své tělo. Často hlídám svá malá vnoučata, která si v sadech, na travnatých plochách, hrají, proto by bylo vhodné z důvodu bezpečnosti dětí zajistit ohrazený prostor zejména při frekventované silnici. A takto bych mohla pokračovat dále.

Já: Je v sadech něco, o čem byste řekla, že by se mělo zlepšit?

Občanka: To je dobrá otázka. Podle mého názoru není v sadech prostor určený pouze pro pejskaře, ne každý po svém miláčkovi uklidí. Na toto by měl myslet především správce a zajistit dostatek stojanů se sáčky na psí exkrementy a v pravidelných intervalech je doplňovat. Dále si myslím, že by se měly častěji vyprazdňovat odpadkové koše. Při poslední návštěvě sadů jsem byla svědkem, že nevyprázdňovaný odpadkový koš zaujal místního bezdomovce, který ho vysypal, vzal si, co potřeboval a odešel. Nevadila by ani instalace několika dalších laviček k odpočinku.

Já: Děkuji Vám za Vaše názory a čas. A pokud budu mít příležitost, budu tyto názory prezentovat např. na různých zasedáních města.